

VIEŅYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 3.

Plymouth, Pa., d. 21 Sausio (January) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly

„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS

„Vienybe Lietuvniku“
išseina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
i kitas ezalis \$2.50

Prenumerata turi buti isz virszaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

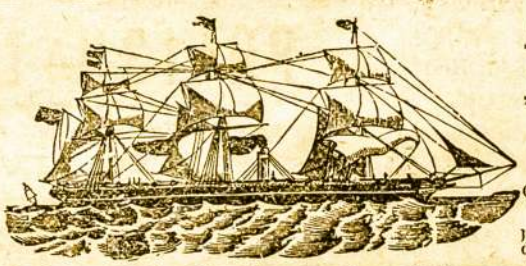
Raszant apie permainym, adreso, butinal reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas malon apsipazinti su szituo laikraze žiu, gali gauti pareikalavęs, da numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygu katalogą pristuncziam dovanai.

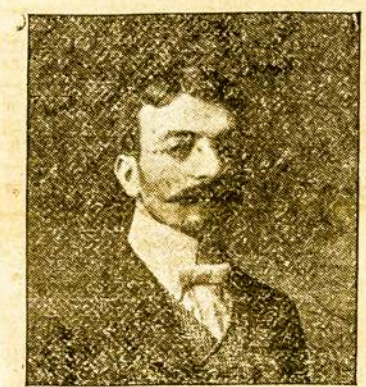
Pajteszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
 " " du sykiu 75c.
 " " tris sykius 1.00

Pingisi siuncziate per MONEY ORDER arba registravotose gramatose ant ezito antrazso.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava.
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviecziam lietuvius.
Czia gausi pigiausias laivakertes ir įgijai nusijai pinigūs į visą svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amėrikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina iszgydymą kožnos ligos, vyrų privatiszkas ligas, moterių ir vaiku.

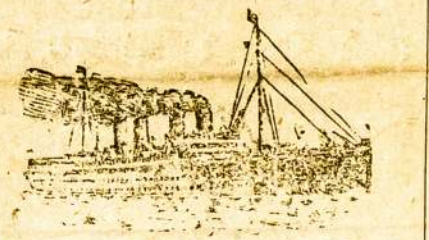
Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezstis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tafo i-zgydyti ir apsaugoti nuo amėrikoniszko peilio.

Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta isz seno krajaus. Susiszneku leukiszikai, maskollszikai, vokiszikai ir lietuviszikai.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
 { 1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 369 — 2 S. S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

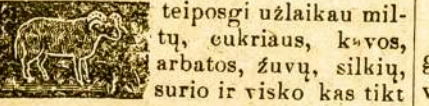
Parduodu Latvakorte ant visokių linijų ir inczlu pinigūs į visas dalis svieto. Doviernastie (pavedimus raszu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigūs ont amėrikoniszku ir t. t. Darau apsergojimūs nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szauktasi prie mane, o aš jį iszliuosuosiu. Lietuviai krepškites pas savo tautietį, o be-ite užgsnėdinti.

Mėsinyczia

Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėšą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-ty, cukriaus, kėvos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesrę prekę neikaip pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmeigintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St. Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.

Vienintėle lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
 { nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

ADRESAI

CENTRALISZKU VIRSZINKU „TEVYNES MYLETOJU“ DPAUGYSTES.

Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.

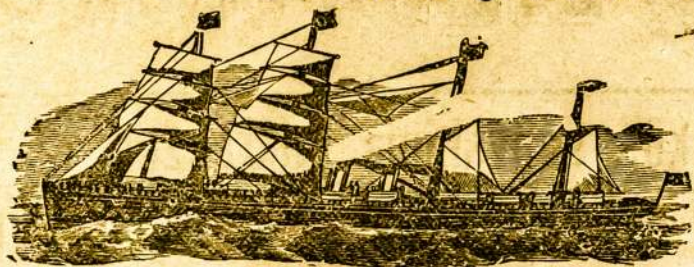
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin College Trenton, Mo.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prisieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visy greiciausiy laivy uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinig gus, kurius jasy prieteliai gauna j 15 dieny. Musy kantoroje galite susiszeketi lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teipogi pardudame tikietus ant visy gelezinkeliy Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus j deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant mety. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriy ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 mensesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po piety, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizka karczema
Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
 Uztaikome geriausiy alq, degtinq ir cigaras, ir teipgi suteikiame draugiskq rodq visokiuose reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
 Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia mada, duoda druta ir gera materija ir uz pige preke. Teipogisemus ant naujperdirba. Visi pas savo Tautietj.

GERIAUSIAS DAKTARAS
Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias uzelsnėjusias ir sekretinas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVICZIA yra specialistas, gyduoboj ir vaikq ligas, azinri ligontus kas diena nuo 2 iki 6 val. po piet; duod rodq pergromtas ir siunczia gyduobas reikalaujant del savo namy, nuo kosulio, elogos, stentis ir skausmo po ezirdzia. Vilniaus Cudannas vitas Oestrobromo balsamas su parasezu ant ploczkutės D. GIACZAN.

Parduoda laivskortes ant geriausiy laivy, siunczia pinigus j visae dalis svito. Uzeiima varymu visokiq rovy, suteikia rodq visokiuose atstikimnose. Laiko Banka, kas n.ri padet pinigus gars 3 procentas ant mety, palatikus maziau kaip puse mety, procento negauna ir reipkitės arba ezankitės tikrai lietuvizkai ant szio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
 Aptieka Magistro Farmacios D. GIACZA,
 tarp 45 ir 46 ulyciuy, Town of Lake.

Temykite!

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 coliy ploecio, 24 coliy aukszcio, ant puikios popieros, su piusiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybes“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musy uzsi-tarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno ietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visq savo gyvenimq truse ant naudos savo tautieciy ir tēvynės.

Kas isz amerikieciy nori gauti darbiniskq laikrasztj „Darbininku Balsq“ ir kitus prigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipia j Vienybes redakcija arba prie draugo V. Miszeikos.

Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“, reikia siusti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prie jo turint kokius kitus reikalus j redakcija „Darbininku Balso“. Antraszas: V. Miszeika, 95 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas BRAVOZAS Su-vienytose Valstijose Sziaurine-Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALQ PORTERQ ir ELIQ.

Nes yra daromas isz grynų javy ir geriausiy apfiniy, norint ir geriant truputj uzsilinksmi bet galvos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytų kvarby ne prozky.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karcziamnikai) visacs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsit savo Vientauzcius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduole ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko sliokinq plauky trumpam laikia vietoj szpuolusiy atauga nauji plaukai; praszalira visokj neczista sistena kaip tai: pleiskanzas, deder-vines, niezus papuckus ir stabdo galvos skaudojima. Teipgi mes turime geras gyduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Koru-spauduku ant kojy, ir geriause gyduole nuo danty gelimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rodq ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDTZA, Chemist.
 NEW YORK & BROOKLYN.

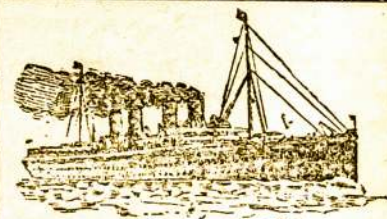
Siuntejei!

sviesto, soro, kiausziuy ir kitų tavo-ry, bus lintsmi iszgrsti apie nauję freight ejiama Lackawannos gelezinke-lio ant szij mety, specializkai einantis greitai j New Yorkq, Newarkq ir tt. kurs sutinka patarnavima del si nteju ir gantoju.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Sziaras ejiimas prasidedo 23 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k zna nedole, ateinantis j rytinius miestus seredos petnyzcics rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujentiems visas informacijoje.

Telephonas 26-5 So Bosto

F. J. & K. Mockevicz,
 145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Telephone 2291 Williamsburg.
A. W. Zaliauckas,
 Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2nd str.
 Laidoja mirnelus ant visokių kapnių; balsamavo-ja ir sprędo lavonus iki idėjimo j grabq; parsamdo karietas vestovoms, krikeztynomis ir pasivaži- nėjimui pigians negu kitur
 Lietuviai isz New Yorko, Jersey City, Mahhet ir a, telinkės atsizaukite teleponu lietuvizkai, o busit uzgenedinti visame.

Parduodu latvakortes ant visokių linijy ir sin- cziu pinigų j visas dalis svieto. Doviernaeti (pavedimne rasczti) atlikimui reikalq su Masko- iljos valdzia. Iszmainu visokius pinigus ant amerikonszky ir t. t. Darau apsergejiimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeltu kuri atkeliauvusj uzlaikytq kvestlegarrėje, tegul ezankiasi prie manq, o aez j j izhuosuosiu.
 Lietuviai kreipkitės pes savo tautietj, o busit uzgenedinti.

PERŽVALGA.

— Kun. Pr. Buczys, magistras szv. teologijos prof. dvasios akademijos Petropilėje, papildė lenkiską literatūrą su veikalėliu „Św. Stanisław, biskup krakowski“. — Tas veikalėlis tapo paraszytas dėl įgijimo laipsnio daktaro teologijos katalikiskame universitete, Freiburge, Szveicarijoje.

— Inžinierius A. Maciejauskas, išleistas žemlapio lietuviszkai-latviszko kraszto, laimėjo bylą Petrapilės senatė už atėmimą to žemlapio, tuomaikinio virszininko spaudos reikalų, kunigaikszeszio Szachovskij. Maciejevskio apginėjas, p. A. Kaminka, išrodė, kad Szachovskis pasielgė neteisingai, kad atėmimas žemlapio ir užgynimas jį pardavinėti prigulejo ne nuo jo, bet nuo ministerijos vidurinių reikalų, ir kad Szachovskis nesuprato aplinkraszeshio isz 13 d. rugsėjo 1865 m. No. 141, kuriame užginta yra tiktai garsinimas valdzios reikalų lotyniszkomis raidėmis lietuviszkoje kalboje, ir neturi jokio sąryszio su iszleidimais privatiszkų ypatų. Senatas pripažino Maciejevskii tiesą, kad kun. Szachovskij tur atmokėti 1200 rublių kaipo atmokėstos iszkados už atimtus žemlapius.

— Tarpe Kernavo ir Trakų, Kazokiszkes bažnyczioje yra stebuklingas paveikslas Dievo Motinos, o netoli Kernavo, augsztoje Mitkiszkeje yra „stebuklingas akmuo“ su Dievo Motinos pėda, kurį žmonės skaitlingai lanko ir gausias ankas aukauja. — Žinantį apie tą vietą geriaus teiksis prisųstati platesnes žinias.

— Vilniaus advokatai užmanė suteikti dovanai visokias rodas beturcziams žmonėms. Vienog ant pirmojo tokios rodos suteikimo, į paskirtą vietą atėjo vos keli isz jaunesnių advokatų.

— Rygos viens latviszkas laikrasztis talpina savo skilise apysaką „Dievaitis“, paraszytą M. Radzevycziutė.

— Kauno gubernijoje yra 2858 ukių ir dvarelių užstatytų paskolės bankoje už 25,729,000 rublių arba po 37 rublius ir 67 ant deszimtinės.

— „Nauja Liet. Ceitunga“ patalpino platoką straipsnį apie T. M. D. ir ragina sutverti kuopą. Norint pastoti sąnariais, kad atsiszauktų nuo 30 gruodžio iki 20 sausio į redakciją.

— „Zgodos“ No. 3 patilpo Dr. J. Szliupo laiszkas, kad paaukautų pinigų per lietuviszką susivaziavimą Pittsburgu pusė (isz 25.63) jų butų sugražinta į kankintinių kasą. „Zgoda“ nuo savęs pataria, kad lietuviai, buvę ant to seimo, visi paduotų savo lygius reikalavimus ant raszto p. Jablonskiui, kuris tuoj iszmokėš reikalaujamą sumą. — Tai gi lietuviams reiktų teip ir padaryti.

— Shenandoah, Pa. nuo 10 d. sausio vėl pradėjo iszeiti, du metu pasilsėjus, „Darbininkų Viltis“, kuri nebusenti organu jokios partijos ir vengsenti vaidų. Pirmasis numeris tokiu ir yra. Prekė ant metų \$1,50.

— „Dirva“ praėjusiuose metuose dėl stokos skaitytojus buvo nustojus iszeiti. Dabar sugrįžus kn. Milukui isz Prusų, „Dirva“ vėl iszeina po se novei ir susivienijo su „Žinyczia“, kurią iszleido Lietuvos kunigai. Kasztus „D.“ iszleidimui aukuosę kn. Matulaitis, Szedvydis, Kaupas, Kudirka, Rūngis ir Milukas. Iszeis 4 sykius ant metų ir kasztuos \$2. Pirmo num. turinys toks: 1. Lietuvių balsas į jaunąją kartą Lietuvos didzponių, 2. Politiszkoji Lietuvos Unija, 3. Julijus Cezaris (Shakespeare), 4. Isz mūsų karionės, 5. Etnografiszkoji medžiaga, 6. Nuo Ventos ir Nevėžio krantų, 7.

Mūsų dirvonai, 8. Lituanica, 9. I-z vysk. M. Valancziaus kronikos, 10. Paszkvillis ant vysk. M. Valancziaus, 11. Dar keletas žodžių apie lietuviszką rasztiszką kalbą ir raszybą. 12. Nekrologija, 13. Nuo iszleistuvės.

„Vienybės“ skaitytojams.

— Visi „Vienybės“ skaitytojai yra užkveciziami atnaujinti prenumeratą ir sykiu prisųsti užvilktą skolą, idant per raszydami skaitytojus į naujas adresų knygas, sykiu ir juos įraszytumėm, kad gautų visus numerius ir neturėtų pertraukos skaityme.

Isz Lietuvos.

Naumiestis, Sv. gub.

Smaigu pamatyti kad ir lietuviai pradeda nors po truputį darbuotis kaip dėl tautiszko labo, teip ir dėl pakėlimo savo pažeminto vardo. Pirmiaus Lietuvoje geresnes vietas, vis užiminėjo žydai ir vokiecziai (nes jie yra apszvistesni, ir gudresni), po nelaimingam lenkmeziui tai ir maskoliai pradėjo skverbtisi į lietuvių tarpą. Kas szarbiausia, tai visos geriausios vietas užimtos per svetimtauczius; szįdiene, kada tapo užvestas „monopolis“ ant degtinės, daugumas lietuvių pradėjo griebtis prie užvedimo „vieszbuoczų“ ir „reštauracijų“. Dabar Naumiestyje yra du „vieszbuocziai“ ir abudu laiko lietuviai (viens liuteronas). Teipgi yra viena maža krautuvė, kurią uždėjo neturtingas lietuvis. Naumieszio priemiestyje, Meisztuose, iszdygo nesenei vėl dvi nemenkos krautuvės smulkmenų ir valgomų daigtų, ir turi gana gerą pasisekimą.

Nuo naujų metų (1903) ketino įrengti Naumiestyje krautuvė visokių, daigtų turtingesniejie ukininkai.

Netoli Szakių (Vaitiekupinos) ukininkas B. su pagelba kitų ukininkų žada neužilgo įsteigti dirbtuvę visokių audimų.

Netoli Szakių prie plento yra užvesta dirbtuvė geležinių kaipo ir taisymo visokių mašinių.

Sintautuos yra užvesta „sliesarnė“, tik neteko dasiziuoti ar ji lietuviu.

Daugumas ukininkų taisosi dabar maszinas akselines, kulemasias ir rusvelkius; didesniejie ukininkai turinti maszinas ir pagedus toms, reikėdavo vežti kokias penkias mylias, o kartais ir toliaus, dėl pataisymo, bet dabar, kaip atsiranda vis daugiau dirbtuvių, tai vis pasilengvina ukininkams, ir tie taisytojai turi gerą uždarbį.

Praėjusiejie metai (apie Naumiestį) ukininkams gana prasti; negana ką mažiau užaugo, negu kitais metais, rugių ir vasarojaus, bet ir linai (isz kurių uk-kai labiaus naudojasi) menkai naudos atneszė. Sėmens mažai sveria, drėgnos ir pajuodavę; dagi žydai „vieną rauką“ padarė (suokalbi), tai vos tik apie kalėdas kaip kas pradėjo pardavinėti ir už mažesnę prekę, negu kitais metais. Linai dėl negražių orų vėlai pasiklostė, daugumo vėjai suvėlė ir tie pats guli po sniegu iki sziol.

Priesz kalėdas per visus adventus buvo dideli szalcziai, kurie pasidarė labai nemalonus Lietuvos vargdieniams. Kartais szaltis sickė net iki 30 laipsnių, Kaune, kaip paduoda maskoliszkii laikraszeshiai, buvę nuo miesto valdzios prisakyta dėl vargdienių duoti dykai sziltą vandenį „arbatinėse“, o kada dar didesnis szaltis buvo, paliepė kurinti ugnį ant platesnių gatvių ir plečių. Už tą menką geradėjystę, kaip davimą nuogam vieno siulo, miesto rėda tapo į padebesius garbeje iszkelta.

Pas Naumiestį, Rudzių kaimė, ukininko Baltrinio suszalo piemenukas 2 d. gruodžio; mat dėl provos reikalų ukininkas nusivežė jį sudą, į Grizskabudį, kur paiką daigtą gerai nugirdė su degtine, ir iki parvažiavo tris mylias, tai piemenukas jau buvo pastiręs kaip ragas. To vaiko vargšė motina buvo apskundusi tą ukininką pas tyrinėtoją, bet tas skundą atmetė. Kas rusis apie vargšus. Musų valdžios rupinasi apie liet. rasztus ir kas juos skaito.

Per visus adventus buvo raitais važinėjama, nes sniego buvo menkai; keliai buvo gana gumbuoti; važinėtojai vos liežuvius nenusikandžiojo bevazinėdami gumbuotais keliais.

Vėjų teipgi menkai buvo, o prieš kalėdas peninti, kiaulias, o vėjo kaip neesant, reikėjo ant senoviszkių girnų malti penimiams miltų ir gerai sako mentes pajudinti.

Medžiai per tris savaites buvo nuo szarmų labai didelais ynimis apszalę, plonų ir silpnų medelių szakas nulaupę; žmonės ant medžių pažiurėję spėjo ant ateinanczio meto puikius augalus.

Nuo Naumiesczio į žiemius už 8 verstų yra kaimas Užkirtuliai. Tame kaime Taukienius tur maluną; dėl stokos darbininkų ant maluno visados maldavo piemenukas ir visada budavo gerai. Bet 17 gruodžio atvažiavo tulas ukininkas atsiimti miltų; tą juodviem besitrusiant, didysis ratas pagriebė piemenuką už drapanų ir įtraukė į tarpą ratų, kurie suka girnas. Piemuo suriko, malunas sustojo, o ukininkas užlipo ant maluno ir pamatęs įtrauktą piemenį išsigando ir nesumanė ką reik daryti.

Nubėgo į namus pasakyti, kad piemenį malunas mala. Iki namiszkiei atbėgo ir išėmė, piemuo buvo jau už smaugtas. Piemenuks, kaip ir visi negyvėliai, tapo užkas-

tas į žemę. Liko to vargdienio pas ukininką visas metų vargas, užpelnas ir gyvastis, o jo motinai liko didis szirdies skaudėjimas. Bet toki szirdies skaudėjimai tukstanczius motinų atlanko.

Už Kluonių (Kasiulaitį) paranką keturi ukininkai jau užmokejo, kiekvienas po 200 rublių. Neturtingiems ukininkams tas labai nemalonus smugis. „Mes vieną gelbėjom — jie sako, bet kas kitą gelbės“. Ir teisybė. Sunkų išsitikėti nors ir geriausiam žmogui. Paranką užmokejo: Pa-berzupių Pr. Valaitis, Pr. Szirpaila, Valių Prasauckas, ir Rangalų Petras Naida.

Lauruks.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Suv. Valstijų kongresas ir senatas priėmė užmanymą senatorių Vest'o išz Missouri ir Aldrich išz Rhode Island, kad numesti muitą nuo atvezamų visokių anglių į Suv. Valstijas, kadangi anglių kasyklių savininkams pabranginus anglis o užėjus szalcziams, daugelis žmonių kenczia neiszpasakomą vargą. Kongresas ir senatas greitai dalyką apmąstė ir numetė nuo anglių muitą ant vienu metų laiko, ką prezidentas Roosevelt tuojaus uztvirtino. Pagal tą numetimą muto daug anglių bus atvezama išz Kanados, ypatingai į vakarines valstijas išz Britiszkos Kolumbijos, kur ir muitui esant buvo atvezama į 1,300,000 tonų per metus.

Pasiuntinys Jenkins išz Wisconsin'o padavė kongresui užmanymą atimti, nuperkant, visas anglių kasyklas ir geležinkelius nuo dabartinių jų savininkų — monopolizatorių. Varginanczių visą szalį. Esant kasykloms ir geležinkeliams valdžios rankose, kaipo kad pacztas yra, butų išzvangiami straikai ir nebutų teip bran-

ginamos anglys užėjus szalcziams. Ar Jenkino užmanymas ras pritarimą, tuom tarpu nieko negalima pasakyti. Dauguma kongreso pasiuntinių ir senatorių laiko tokį reikalavimą negalimu išzpildyti — gal dėlto, kad daugelis išz jų turi kasyklų szėrus ir tokiu budu prisipila kiszenius.

Venezueloj reikalai neapsimainė. Vokietija ir Anglija pirm derybų reikalauja užtikrinimo, kad atgaus savo reikalaujamus pinigus, kiteip neatšauks savo laivynės išz Venezuelos pakranczių. Vokiečiai, kaip kiaulės norėjo įlysti ukanuoliniu laivu į Maracaibo užtaką, kuriam prisiartinus prie San Carlos drutvietės, pradėjo gen. Bello išz 4 kanuolių į vokiečius szaudyti, kurie turėjo trauktis atgal. „Pantherio“ granotų metimas į drutvietę nepadare jokių išzkadų apart sužeidimo 3 žmonių. „Pantheris“ tapęs teip paiszkadytas, kad turės but ilgai taisomas. Suv. Valst. pasiuntinys užprotestavojo prieš tokį vokieczių pasielgimą.

Maskolija.

Maskolijos valdzia paskyrė sziuose metuose surinkti 1,897,032,666 rublių mokesczių. I-zleidimai apskaityta ant 1,880,405,433, kur 16,000,000 paskirta surinkti daugiau negu reikia, kad butų išzteklius visokiems sznipukams. 166,000,000 rublių paskirta vedimui naujų geležinkelių.

Dalis darbu.

Baltimore, Md. Maryland Steel Co. geležies liejnyczia tapo uždaryta ant nepaskirto laiko dėlei stokos anglių kurenimui.

Portchester, N. Y. Czion sustraikavo 300 formų taisytojų dėl naujo darbo, už kurį norėjo mokėti tik \$3,00 vietoje 4 dol. Dėl sustraikavu sių tur szvėsti visi darbininkai.

Lynn, Mass. Czion sustraikavo 200 avalinės kirpikų 9 darbarietėse, dėlko 3000 kitų darbininkų turi sukiau straikuoti. Priezastis strai-ko yra reikalavimas pakelimo algos ir kad prie darbo butų priimami vien unijonistai.

Quincy, Mass. Granito drbininkams tapo pakeltos algos nuo \$2,80 ant 2,94. Chicago, Ill. Czionai kilo nesutikimai tarp United Garment Workers ir Clothing Workers unijų. Taikos sudas prip-žiuo tiesą paskutiniams, o pirmutiniams nenorint atsi-saktyti nuo savo unijos ir reikalavimų, liko be darbo 4,000 rubsiuvių, tarp jų 2,000 moteriu.

Schenectady, N. Y. Teplioriai firmos Shaver & Barry straikuoja tolyn. Priezasczia strai-ko yra priėmimas vieno darbininko, kurį unija išzmetė išz sąnarių už prigulejimą prie milicijos.

Chicago, Ill. Geležinkelio Rock Island visiems inžinieriams tapo pakeltos algos, kurių suma per metus išznesz apie \$250,000.

Waterbury, Conn. Strytkarių darbininkų straikas tęsia si tolyn. Kompanija jieszko skebsų, kurių keletas ir atsirado. Gyventojai prijauczia straikeriams ir nevaziuoja strytkariuose.

KOMISIJA straikerių taikos sodo.

Pereitą sanvaitę liudyjo prieš komisiją reprezentantai yvairių kompanijų, kurie visi vienu balsu rupinosi parodyti, jog reikalavimai darbininkų yra neteisingi. Pakelt algą nėra reikalo, kadangi ir teip mainieriai gauna gerą algą; apie 8 valandų dienos darbą nėra kalbėt, kadangi ir teip vidutinai dirba neadaugiau, o daugelis dirba 5-6 val. Unijos tik parkina darbininkus. Jos pratina darbininkus tinginaiuti. Po susitvėrimui unijos,

darbininkas padaro mažiau, negu pirma. Apart to jie visai nenori klausyti perdėtinių. Tuotarpu kol nebuvo unijų, visur buvo ramu.

C. C. Rose isz Scranton'o perdėtinis D. ir H. kompanijos, liudyjo, kad daugelis kompanijos kasyklių buvo užlietos vandeniū laike straiško. Pagal jo žodžius jis greičiaus but apsiėmęs pražudint savastį, negu iszpildyti beprotiszkus reikalavimus darbininkų. Kada jo užklausė, ar turi tiesą darbininkai reikalauti 8 val. dienos darbo, jis atsakė, kad turi, bet netur tiesos drausti kitus, kurie nori dirbt 12 val. — O ragint žmones, kad prigulėtų prie jų organizacijos, ir straikuoti ar turi tiesą? — Teip, ben neturi tiesos grąšint.

T. R. Thomas užziūrėtojas Jermyna kasyklos, pasakojo, kad jis negal priverst žmones kast daugiaus anglių, jam priešzinasi unija. Visokius skundus nuo savo darbininkų jis priima mielai, bet su unijos viršzininkais nenori turēt jokio reikalo. Unija netur tiesos įsimaiszyt į kompanijos reikalui kaslink valandų darbo. Jis gi, kaip užziūrėtojas, skaito savo prideryste iszspausť isz žmogaus kūno daugiausiai darbo. Jis viens tik turi tiesą tuos dalykus spręsti.

Viens liudininkas skundėsi kad jam unija neduoda pripildyti 10 karų, kada kiti gauna 2-3. „Toku būdu unija rupinasi ne apie sumažinimą iszdėbimo, bet apie teisingesnę padalinimą darbo ir ūdarbio?“ — Teip — atsakė.

Dr. Fulton liudyjo, kad užsiėmimas mainierių nėra teip nesveikas, kaip nekurie nori parodyti. Astma mainierių, pagal jo žodžius, nėra tikra astma, reumatizmu serga labai labai mažai. Dulkės anglių nėra teip pavojingos dėl sveikatos, kaip dulkės plieno. Darrow, mainierių apginėjas parodė, jog žinios, kurias jis priveda,

yra semtos isz Anglijos statistikos, ir dėl Amerikos kasyklių netinkancziuos. Klausinėjant apginėjui, daktaras pripažino, jog mainieriai tankiai apserga uždegimu plaučių, kad anglis Pensylvanijos kietesnės ir tur daugiaus akmenų, negu angliszkosios, jog darbas ant virszaus yra sveikesnis, negu apaczioje, anglies dulkės sutrumpina žmogaus amžį, plaučiai mainierių buna juodi ir skęsta vandenyje.

May, perdėtinis Hills Co. pasakojo, kad nuo užstojimo unijos yra mažiaus darbo, daugiaus prievartos, daugiaus pasiprieszicimo įstatams, mažiaus paklusnumo isz pusės darbininkų. Kokiu būdu unija isznaikino paklusumą tarp jų darbininkų, jis parodė paveikslą. Vienoje kasyklej vežėjas nieko neveikė. Perdėtinis reikalavo nuvalyt kelią. Vežėjas jam liepė eit kiauilių ganyt.

— „Kokiu būdu riszate tą dalyką su unija?“

— „Tik pagal jo apsireiszkimą“.

Liudininko klausė, ar jis kalbėtų su Mitchell'iu, jeigu darbininkai praszytų jo but reprezentantu?

— Teip.

— O jei jis butų reprezentantu 9000 žmonių, tada nenoretumet susitikt su juo?

— Asz neprisirengęs atsakyt ant tokio klausymo.

Visi pradėjo juoktis. Viens isz sąnarių komisijos pastatė klauymą truputį kitokioj formoje.

— Daleiskim — sako jis — kilo nesusipratimas tarpe jus ir darbininkų, ir jus negalit susitaikyt su jeis susirinkusiais, tada jie siunezia savo agentą, kuris perstatytų jų reikalus — ar jus kalbėtumet su tokiau?

V. Peterson superint. Hills Co. darodinėjo, kad mainieriai turi sudėję daugybę pinigų bankose. Forest City, — sako jis, — daugumas gyventojų

yra mainieriai, už taigi ir pinigai bankoje daugiausiai priguli mainieriams. Geresnių vienok darodymų privest negalėjo. Unija pagal jo žodžius, įneszė tarp darbininkų dvasę nepaklusnumo. Pirmiaus ji darė viską, ką liepė bosas bijokio atsakymo. Jis sako, kad prie unijos gauna tiek pat algos, kaip ir pirma. Mainieria dastato tiek anglies, kiek gali pereit per brėkerį, o mainios tiek kiek gal dastatyti.

Mitchell'is iszvažiudamas ant ilgo laiko, pasakė kalbą priesz komisiją, kurioje dėkavojo komisijai už teisingą vedimą bylos. Daug laiko komisijai užėmė klausinėjimas skebų apie sumiszkimus ir nepaklusumą darbininkų laike straiško. Skebai — sako jisai — buvo czion pakviesti dėl tokie pat mierio, dėl kurio tapo siųsti į mainas. Juos rinko į mainas, kad suardyt straikierių vienybę. Cziongi atgabeno neva dėl reikalavimo pakėlimo algos. Juossamdė kompanijos, mokėjo kaszkus gyvenimo ir kelionės. Bet nė viens isz tų žmonių nereikalavo pakėlimo algos. Tokiu būdu juos czion atvezė dėl prigavimo visuomenės. Kas link anglių, tūi nė darbininkai kalti, kad nedastato ikvaliai, bet kompanijos, kad neduodda užtektinai karų. Tokius skundus jis girdėjo nuo visų unijų. Apart to 3000 darbininkų nepriimti į darbą, nors tas jiems buvo pirmias pažadėta. Tokiu būdu užstoka anglių turi but atsakyme kompanijos. Apart to žmonės likę be darbo tampa nekantrus. Idant dasiekti sutaikos, butinai reikia jiems duoti darbą ir kompanijos turi apie tai pasirupinoti.

Isz Amerikos.

Geras policijantas. Chicagoj policija pagavo vieną plėsziką, kurį nuvedus į policiją iszpažino pirmiaus

buvusį ir paleistą nuo tarnystos policijantą E. Fitzgerald'ą. Jis su 3 kitais plėszikais buvo užpuoles ant vieno karcziamninko ant 22 gatvės, vakarinėje miesto pusėje, ir tokiu būdu pateko į policijos rankas. Jo bicziuliai pabėgo.

Pardavė savo kailį.

Syracuse, N. Y., homeopatizskame ligonbutyju buvo viena mergina nuo gazolino eksploizijos teip apdegusi, kad 30 keturkampiu skolių reikėjo žmogaus odos (skuros) ant jos opų, kiteip nebuvo galima jos iszgydyti. Į laikraszczius tapo paduota apgarsinimai, kad sveikas žmogus gal parduoti savo kailio bent kiek už pinigų, kad pagydyti ligonę, ir žaliausiai atsirado toks liuosuorys, kuris už \$25,00 davė nulupti tiek savo skuros, kiek reikėjo apdengimui ligonės opų.

Socialistas miesto majoru.

Haverhill, Mass., per praėjusius rinkimus buvo ir miesto majoro rinkimas. Isz pusės republikonų buvo H. R. Watson, o socialistų Flanders. Republikonai pasijutę kad nelaimės, beskaitant balsus 18 atmetė kaipo negerų, ir apgarsino, kad jų kandidatas su 12 balsų daugiaus likosi iszrinktu. Socialistai pasidavė į augšcziausiaj sudą, kame jiems tapo pripažinta tiesa. Republikonai zinodami savo „darbą“ visai nestojo į sudą.

Puiki labdarystė.

Rockefeller'is, kerosino monopolizatorius, užėjus szalczizams pakėlė kerosino prekę nuo 9 ant 15 ct. už gorezių ir tokiu būdu laimėjo arba nuo visuomenės iszplėszė \$15,000,000, nes atsiradus stokai anglių, žmonės kerosinu virė valgi ir szildė namus. Kad tą plėszimą apsupti su labdarinugumo rubu, Rockefelleris paaukavo ant vieno univ. riteto \$2,500,000 o \$12,500,000 į sa-

vo kisenių. Na ir garbina visi plėsziką kaip labdarį, szelpęją mokslo.

Geras katinas.

Marinette, Wis., sunkiai į migus J. Jankauckų šeimynai ir atsiradus gaisrui, jų katinas pradėjo garsiai kniaukti ir na gais draskyti į migus Jankaucką, kuris pabudęs vos spėjo su šeimyna išsigelbėti iš degančių namų.

Laipsnis civilizacijos.

Fort Hamilton, N. Y., buvo paleistas pirmas šuvis iš didžiausios ant svieto kanoelės, kurios kulka sveria net 2,400 svarų su beduminiu paraku. Mėginimas nusisekė labai gerai, nes apilinkėje visų namų langai išžyrėjo nuo trenksmo.

Szaltis ir kaip žmonės gelbėjosi.

Užėjus dideliems šalčiams o esant stokai kuro, daugelyje vietų suszalo žmonės. Tik vienoje Chicagoje atsirado per 200,000 žmonių be kuro. Žmonės iš gyvenimų—budų kraustėsi į kelnores, kuriose buvo szilčiaus negu grincziuse. Daugelyje vietų žmonės pasirupino kuro užpildami ant gabenamų anglių, tais pasisavindami.

New York'e ties 104 gatve ant East River buvo vienas laivas su 258 tonų kietųjų anglių. Apie 200 žmonių tai užvuodę vidurnaktyje su kibirais ir maiszais szoko nesztis į savo namus. Vienas policijantas išstų du pagavo ir nuvedė į policiją, kuriuodu išsziteisino tuomi, jog jie girdėję kad Morgan'as ar Baer'as atsiuntęs tais anglis New Yorko vargšzams dovanai. Apie vagystę anglių jie nė mislies neturėję.

Toledo, Ohio, apie 200 žmonių užpuolė ant geležinkelio 5 vagonus anglių ir tais išszinesiojo.

Mattoon, Ill., gyventojai netekę anglių, atvaziavus kelevių trukiui, nusėmė visas anglis nuo lokomotyvos. Trukio

tarnams prieszinantės, tiejie priversti tapo prie ramybės.

Danville, Pa., gyventojai pasisavino 4 vagonus anglių susistabdę trukį.

Tuscola, Ill., gyventojai atėmė 10 vagonų su anglimis, ir išszidalino, užmokedami.

Kasyklų savininkai pasiryžo atmokėti visuomenei už priėjimą straikieriams. Jie kalnakasiams neduoda darbo, arba tik pusę, ir meta ant jų kaltę, kad tiejie tingi dirbti, szvenczia kalėdas, naujus metus o žmonės szala. Bet kalnakasiai vietoje 6-7 karų užkrovimo, geuna 3-4 karus, o kartais ir 2 užtenka. Apart visko kompanijos pakėlė anglių prekę, kad suplėszti su pelnu tuos milijonus, kuriuos išszleido straiko laike ant skebų ir pirkimo visokių judoszių. Kompanijos jau surinko savo kasztus ir pelnė per \$200,000, o straikieriai nieko nepelnė iki dabar, ir jų szelpėjai moka kompanijoms iki \$30,00 už toną anglies ir dar nevisada gal gauti. Kasyklų apilinkėse, kur kitasyk tonos anglių prekė buvo \$2,50, szįadien \$4,50.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittston, Pa. Net liuksmiaus yra matant veik kiek viename numeryje „Vienybės“ ir „Lietuvos“ litauijas vardu aukavusių suszelpimui mūsų kankintinių, kurie yra isztremti į Siberijos tyrus, kuriuos žandarmerija, kaip žvarbus sziauryš, blaszko išszietos į vietą, neduodama ramumo nė žmoniszko gyvenmo. Ir isztikrų jų mūsų pareiga yra tokius suszelpiti, nors su naszlės skatiku, su kuriuomi sustiprinsime juos, priduosime naują energiją tolesnei kovai už prigimtas žmogaus tiesas.

Prasidėjus 1903 metams, mudu, žemiaus pasiraszė, susitarėm paklabinti į mūsų mies to lietuvių szirdis virsz minė-

tam reikalui, kad nors po kelis centus paaukautų. Neap sigavome ir pasigirti galime, jog pasekmė buvo kuomigeriausia; visi, kaip rodo litauija vardu, noriai aukavo savo pinigėli, isz kurių susirinko net \$22,21 ct. Visiems aukotojams, varde kankintinių, isztariame szirdingą aczių ir pasakome, jog lietuviai atjau czia savą brolius, atjau czia reikalą szelpimo tautos reikalų, n szįurint į tulus nesumanelius, kurie viską nori apterszti, nuslopinti, bet visas jų painiojimas nieku yra, nes lietuviai moka atskirti pelus.

Aukų rinkėjai:

J. A. Damijonaitis,
V. Gradeckas.

Edwardsville, Pa. Praėjusį ketvergą, 15 sausio, mūsų pirmoji S. L. A kuopa parengė puikų vakarą su prakalboms, dainoms ir muzika, mieryne padauginimo kuopos sąnarių. Kalbėtojais buvo: kuopos pirmsėdis p. Zdanavyczia, J. Vaitkevyczia, S. L. A. Centr. Prez. M. Valetinavyczia, Dr. J. Andziulaitis isz New Britain, Conn., Dr. J. T. Želvienė, Pr. Matulaitis, P. Mikolainis, Juozas Pauksztys ir Selvestras Pauksztys. Dainininkų Draugystė Dr. V. Kudirkos isz Plymouth'o padainavo 10 dainų. Kalbėtojai kalbėjo vis padainavus vieną dainą. Tarpais grajijo teipgi muzika, kapelija p. Šwėskio isz Plymouth'o, kuri apie vakarą dažinojusi apsiėmė dovanai pagrajyti. Kalbėtojai iszaiszokino visokius lietuvių reikalus ir pasekme to viso buvo prisiraszymas 14 naujų sąnarių. Daugelis ketina prisiraszyti ant kuopos susirinkimo. Pr. Matulaicziui iszaiszokinus vargus mūsų tautiszko kankintinių ir užkvietus susirinkusius po centą paaukauti jų suszelpimui, dviem rinkėjams perėjęs su skrybėlėms per svetainę, susirinkusieje sumetė \$5,77 ct. Visi

susirinkusieje, tarp kurių buvo pusė moterių, isz visko buvo užganėdinti, isz visko pasidziaugė ir puikiai užsilaikė.

Vietinis.

Wanamie, Pa. Musų szalyje nors lietuvių yra nemažai, bet laikraszezius skaitanczių yra vos keletas. Ant tautiszko reikalų aukų teip kaip ir nėra. Kaip mažai skaitanczių yra, tai apie nieką nė nežino, nė rupinasi.

Tėvynės Myl. Dr. kuopa lyg nustojo gyvasties. Buvo 13 sąnarių, bet straiko delei rodosi jie viską užmirszo. Kiek girdėjam, tai tuli tariasi sziamė mēnesyje szaukti susirinkimą T. M. D. knopos. Gerai butų, kad nutartų parengti tautiszko vakarą, parsikviestų Dr. V. Kudirkos Dainininkus isz Plymouth'o, kurie palinksmintų ir mūsų szalies lietuvius su puikiomis dainomis. Teipgi ir prakalbos galėtų sykiu buti. Įzenga galėtų buti apmokama po keliolika centų, kur apmokėjus kasztus, pelnas galėtų buti paskirtas ant tautiszko reikalų. Dainų ir prakalbų pasiklausyti eitų visi.

S. L. A. kuopa laikosi gerai. Paskutiniame laike prisiraszė 7 nauji sąnariai. Mat mūsų kuopos sąnariai suprato naudą isz prigulėjimo prie S. L. A., kadangi jau pasimirė net 6 sąnariai nuo susitvėrimo mūsų kuopos ir \$900 gavo naszlės ir naszlaicziai posmertinių. Man rodosi, tokia paszelpa turėtų kiekvieną lietuvių paraginti prisiraszyti prie S. L. A. del savo ypatiszkos naudos, nes atsitikus nelaimėi, pats gyvas dar budams gali gauti pusę savo posmertinės, o mirus yra jug szauņa pagelba naszlaicziams.

Vietinis.

Brooklyn, N. Y. Po naujų metų czionai užsidėjo krautavę valgomų daigtų p. Jurgis Jokubaitis, po num. 222 Berry str. Brooklyne. Kiek czion

yra lietuvių, tai juos aprupinti visokiais daigtais reikia dar keliolikos tokių krautuvų. Pirm kelių metų įsteigė tokią krautuvę p. J. Krauczelinas, ir gerai jam sekasi. Ilgainiu lietuviai aprupins savuosius visame.

Po kalėdų viena pora jaunavedžių norėjo apsivesti. Liet. parapijos klebonas už sžliubą reikalavo \$15,00. Jaunikis ant to nesutiko; nuėjo pas airių kunigą ant Wythe Ave. ir gavo sžliubą už \$5,00. Dabar tas airių kunigas kviečia lietuvius su visokiais reikalais pas savę, o lietuviams tas ir patinka, nes pigiau atlieka, žmoniszkiaus pasielgia.

Jaunikis.

Bluefield, W. Va. Tau kiai gaunu nuo lietuvių užklausimus apie czionyszcziaus darbo sanligas ir todėl laikau už pareigą praneszti apie tai kiek man žinoma.

Bluefield'as turi gyventojų apie 5000. Miestelis teip visame prastas, kad prastesnis kas-žin ar yra kur ir dėl apsigyvenimo nevertas.

Anglių kastynių arti nėra, yra tik dvi dirbtuvės: maszių ir geležies dirbtuvė, kur taiso geležinkelio lokomotyvas ir vagonus. Abiejose dirbtuvėse telpa nedaugians per 800 darbininkų. Priegtam yra didelis gel-žinkelio centras, kur nemažians per 300 darbininkų turi darbą prie vagonų stumdymo. Paprasto darbininko mokestis maža: nuo 10 iki 15 centų už valandą, o pragyvenimas abelnai imant daug brangesnis kaip Pensylvanijoje arba New York'e. Gal nebutų teip brangus, kad rasti lietuviszkų šeimynų, kur but galima gyventi. Lietuvių czia esame tik 3, visi nevedę ir užsiimam rubų siuvimu.

Nuo Bluefield'o link Pensylvanijos yra miestas Roanoke, Va. su 18 tukstanczių gyventojų. Tę anglių kastynių

arti teipgi nėra; yra 3 dides nės dirbtuvės: geležies liejnyczia (vien prie vagonų ir lokomotyvų), spynų dirbtuvė ir maszių. Visose darbininkų bus apie 2,500. Paprasto darbininko mokestis tokia jau kaip ir Bluefield'e; maszintis tai už 10 val. dienos darbo kaip apie Bluefield'ą teip ir Roanoke gauna nuo \$2 iki 3.

Lietuvių czia, metai atgal, buvo viena šeimyna ir 3 pavieniai ir dvi merginos, visi rubsiuiviai, nes szitose valstijose pusėtinai rubsiuiviams apsimoka.

Nuo Bluefield'o į pietvakariūs, tolume 12 angl. mylių yra miestas Pocahontas, Va. su 4000 gyventojų. Szitas miestukas, kaip rodosi, tai tik dėl isznaudojimo darbininko pastatytas tapo. Czia vien anglių kastynės randasi ir tik kasyklių kompanijos miestuką pastatė ir visas kompanijai (iszimant kelis krautuvų savininkus) priklauso. Czia darbininko (angliakasio) mokestis palyginant Pensylvaniją vidutinė; uždirba nuo \$50 iki 70 per mėnesį ir daugiau, bet kiekvieną mėnesį \$30 iszmoka tikietais, su kuriais darbininkas kitur negali nieko nusipirti kaip tiktai kompanijos krautuvėse, kuriose daugiau kaip dvigubai viskas brangiau, negu privatiszkose krautuvėse. Ir abelnai imant visame darbininkai sūpaneczioti, be jokios malonės, ir dėlto teip yra, kad neapsiszvietę, visame apsilėidę, duodasi skriaudikams savę isznaudoti. Dauguma darbininkų tai slovakai (pernai buvo ir 6 lietuviai; 4 anglise nuo dumų užtrozsko, o du kitur iszvažiuvo) žmonelės be mažiausio darbininkiszko supratimo ir visą atliekamą laiką vien ant girtavimo apverczia, o kad juos isznaudoja kompanijos, tai jie apie tai nė nemislyja ir kaip tie lietuviai apie juos (slovakus) pasakojo, tai sunku butų

juos atvesti į susipratimą, o kol teip yra, tai neverta nė vienam lietuviui czion keliauti. Ir ne tik į Pocahontą, bet ir į kitus mažus miestukus neverta keliauti, nes tokiuose mažuose miestukuose vis mažiaus suprantanczių darbininkų randasi ir todėl darbininkiszkos sanligos prastesnės. Kompanijos czion labai neken czia unijų. Kas apie tokių reikalą prasitaria, tokį atstato nuo darbo. Dėlto kas norėtų sziose valstijose apsigyventi, tai pirma turėtų paszvesti daug darbo ir vargo czionyszcziaus darbininkus suorganizuoti, kad iszkovoti nuo kompanijų geresnes sanligas, o tada ir czia bus teip gerai kaip ir kitur.

Pasibaigus Pensylvanijos didžiamjam kalnakasių straikui, atvažiuo isz Shenandoah į Pocahontas, Va. tulas Rinkevyeczius su paczia ir vaikais.

J. S. Pruselaitis.

Forest City, Pa. Pas mus per naujus metus, kaip žinoma, buvome parengę pasilinkminimą su dainoms ir prakalboms nevien dėl mūsų kuopos naudos, bet abelnai S.L.A. naudai. Žinoma, balius be kalbų ir dainų butų buvęs mums pelningesnis, nes butų mažiaus iszeigos. Vienog esam užganėdinti ir isz to pelno, o labiaus isz to, kad viskas gražiai nusidavė, visame buvo gera tvarka, visi svecziai gražiai pasielgė. Todėl asz kaip kuopos virszininkas padėkavoju broliams ir seserims, kurie darbavosi dėl tvarkos kaip ir priderancziai užsilaike. Teipogi padėkavoju kalbėtojams p. Mikolainiui, ir Centr. Prezidentui S. L. A. p. Valentinavycziui, ir Dr. V. Kudirkos Dainininkų Draugystei už gražias dainas, kuriomis mus palinksmino, isz ko visi buvo užganėdinti, ką reiszke liuksmi veidai ir delnų plojimas.

Bet prie gerų pasių ir nege ros randasi. Tuli ar tulos isz pribuvusių nuėję į lietuviszką bažnyczią, nenusiėmę kepurių, nė priklaupę. Žmonės pasakoja, kad viena isz moterų net ant vargonų grajijusi, dudoriaus knygas ir notas iszmėtė ir sudraskė. Nesmagu man raszyti, kad mūsų tautiecziai teip nemandagiai apsiejo Dievo namuose. Toki pasielgimai nesuteikia garbės patiems buvusiems ir užtraukia nesmagumus ir užmėtinėjimus visai neturintiems dalyvumo tame, kaip tai mūsų kuopos sąnariams, o ir visam S. L. A., nors asz nežinau, ar buvusieji bažnyczioje priguli prie Susiv. ar ne. Žmonės sako, kad mes visi, tai yra kuopos virszininkai, esame prasiakaltę, iszjuoktojai katalikiszko tikėjimo. Asz nežinau, kas juos tų ir nuvedė į bažnyczią?

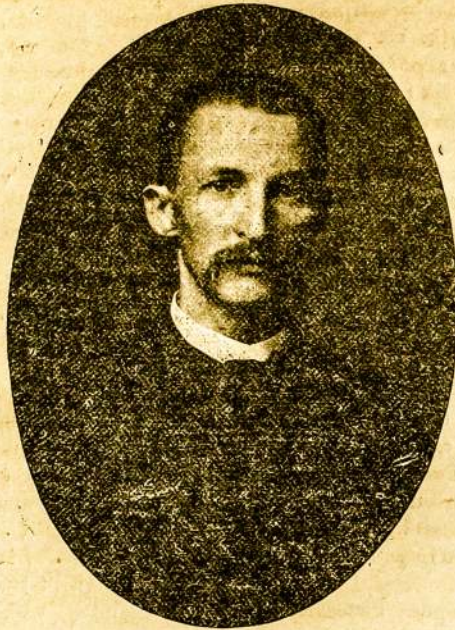
Toliaus mes negalime pavyti nė kunigui nė žmonėms, kad už tai peikia ir iszmėtinėja, nes ir kiekvienas tą padarytų, jeigu bent į keno grinczią kas atėjęs ir nieko neradęs, pradėtų kokius niekus provyti. Mes tą patį darytume dasižinoję, peiktumėm ir papeikiame.

Toliaus atkreipiu Forest City'ės lietuvių atydą, kad asabiszkai neušipuldinėtų ant mūsų kuopos sąnarių kaip ir ant S. L. A., nes už svetimas kaltes mes neatsakome. Mes buvome juos užkvietę ant salės tiktai, o ne į bažnyczią ankyltis ir dėlto už tai atsakymą paliekame jiems patiems, tegul jie patys iszsiteisina.

Vardan 2 kuopos S. L. A.

V. Janczaitis.

Ispanijos pasiuntinys Moret, nukeliavo į Romą susitarti apie zokoninkus Pilipinuose, kuriems Suvienytos Valstijos atmokanczios \$16,000,000 už jų žemes ir jie turį iszšikraustyti isz Pilipinų.

Jonas Maczys.
Jo gyvenimas ir darbai.

Jonas Maczys gimė 1867 me-
tuose Ilgavangių kaime, Kle-
biszių valsčiaus, Suvalkų
gubernijos, netoli Prienų. Tė-
vai jo buvo neturtingi ukinin-
kai. Matydami bukumą ir
gabumą vaikišczio jie norėjo
jį leisti į mokslą, tikėdami,
kad iš jo bus kunigas. Tokį
jį užmanymą parėmė vienas
kunigas, giminaitis, suteikda-
mas pinigiszką pagelbą. Mo-
kinosi Maczys gerai ir nuo ket-
virtos klisas rengėsi eiti į se-
minariją, bet dar vis norėjo
daugiau pasimokinti gimna-
zijoje. Tuomtarpu jo nekurie
draugai buvo seminarijoj ir jis
raszinejosi su jais. Maczys
pasakojo, jog vieno iš jų pra-
szė išszaiszkinti nekuriuos da-
lykus tikėjimo, apie kuriuos
jis pradėjo abejoti. Klierikas
atsakė, jog apie tokius dalykus
uždrausta yra abejoti ir mis-
lyti. Tas atsitikimas sulaukęs
jį nuo pastojimo į seminariją
ir jis tą išszaiszkė tėvams. Tė-
vams, žinoma, toks pasiėlgimas
sunaus nepatiko, nepatiko jis
ir kunigui globėjui. Turbut
išz tos priezatis tapo jam at-

sakytą paszelpa ir jis negalėjo
mokintis toliaus. Pabaigęs
szeszias klisas gimnazijos jis
atsitraukė, nors mokintis jam
sekėsi ir už poros metų butų
galėjęs baigti gimnazijos mok-
slą. Gimnazijoje jis buvo tar-
pe pirmutinių lietuvių, kurie
laukėsi ant lekcijų lietuviszkos
kalbos. Tuom kart išzguldi-
nėjo lietuviszką kalbą žinomas
lietuviszkas rasztininkas Pe-
tras Arminas. Iki tam laikui
lekcijų klausė vieni lenkai,
kurie naudojasi paskui išz sti-
pendijų universitete, paskirtų
lietuviams. Maczys tyczia
užėjo sykį ant lekcijos; išzgul-
dymas jam labai patiko ir jis
prikalbino kitus. Tame tai
laike paasidėjo atviras lietu-
viszkas judėjimas tarpe lietu-
vių-mokintinių. Maczys bu-
vo vienu išz pionierių to judė-
jimo. Jis išzleidinėjo raszytą
laikrasztį tarpe gimnazistų.
Su „Auszra“ jis buvo susipa-
žinęs jau pirmiaus. Apie savo
pirmą pažintį su lietuviszka
literatura jis pasakojo teip:
Turėdamas 15 ar 16 metų
jis vieszėjo pas pažįstamą fel-

czerį. Išzvaziavęs vieną kartą
ant visos dienos, felczeris pali-
ko Maczį savo rasztinyczioje.
Bevartydamas popieras ant
stalo, vaikas užtiko kelis nu-
merius „Auszros“ ir didei nu-
sistebėjo, jog yra ant svieto ir
lietuviszki rasztai, kurių iki
tol jis nebuvo matęs. Tėvai
jo buvo persiėmę lenkiszka
dvasia ir mėgo lenkiszka
sznekėti. Skaitymas „Ausz-
ros“ didei sujudino jo jautrią
szirdį. Jis pradėjo szokti ir
dainuoti, nerasdams kitokio
budo išzreikszi apėmusius jį
jaušmus. Teip jam besidžiau-
giant ir besvajojant netikėtai
įėjo felczeris su savo draugu.
Maczys sprudo pro juos, kaip
akis išzdegęs, bijodamas, kad
jie nepertrauktų jo smagių
svajonių. Jis davė liuosybę
savo mislimis girioj, kur jam
pritarė medžių oszimas ir
paukszczių czuilbėsis.

Atsitraukęs išz gimnazijos
Maczys gyveno pusę metų pas
Andziulaitį, kuris tuomkart
buvo mokintoju Garliavoje.
Tę buvo tada keletas jaunų
vyrų, suvienytų tarp savęs gei-
smų atgaivinti savo tautą. Jie
susirinkę skaitydavo lietuvisz-
kus rasztus, ginczijosi ir vie-
szose vietose visur rupinosi
pasirodyti, kad jie lietuviai ir
nesigėdi lietuviszka kalbėti,
kas tuom kart buvo labai pady-
vu dėl žmogaus ziponuoto. Išz
to ratelio J. Andziulaitis, savo
mokykloj su vaikais kalbėjo
vien lietuviszka, ant lekcijų
lietuviszkos kalbos priversda-
vo eiti visus vaikus, ar jie bu-
vo žydai, ar vokiecziai, ar len-
kai. Raszyti mokino teipogi
lotyniszkomis raidėmis su vi-
sais ženkleliais, priimtais
„Auszros“ raszyboj. Tame
ratelyj Maczys buvo vienu išz
darbszcziausių. Jis nemėgo
daug kalbėti, bet daug skaitė ir
raszė. Jau jis pirm to buvo
talpinęs savo eiles „Auszroje“
1885 metų, kada dar turėjo
nedaugiaus 17 metų. Eilės
jau ir tada smagios ir skam-

bios, kaip liudija szita išztrau-
ka:

Zvėrys bepročiai gailingą tur širdį
Levas teduod kildušystę pažint
Musų-gi verksmo galinciai negirdi
Ašarcs mus juos negal sugrandint.
„Auszroj“ 1886 metų patal-
pinta gana daug jo rasztų su
paraszu J. M. ar M-czių J.
Tarp jų yra eilės, publicistiszki
rasztai, straipsniai apie ukę,
apie politiką, korespondenci-
jos; randasi dagi viens straip-
snys apie kolera ir vaista priesz
ją. Savo publicistiszkuose
straipsniuose jis ragina rasztin-
inkus mažiaus raszyti eilių, o
daugiaus pamokinių, kaip
reikia gyventi, kaip geriaus
ukę vesti ir tt. Apie tą laiką
paraszytos jo eilės „Atsakymas
lietuvio“ (vokiecziams, kurie
nori išzpirkti nuo lietuvių žė-
mę), spaudintos vėliaus „Szvie-
soje“. Dėl lietuvio ta žėmė
turi netik pinigiszką vertę.
Su taj vieta jį risza dvasi-zki
rysziai, kuriuos jam sunku
pertraukti; czion viskas bran-
gu jo szirdziai. Nieks jam ne-
gal užmokėti už tas grozybes,
kurių yra pilna jo vieta pri-
gimta

Už laksztingos daina,
Už paukszczių czuilbė-į,
Už vieversio balsą,
Už garnio klegėsi,
Už saulutės szviesą,
Už padangę melsvą,
Už panemunynų
Smiltynėlių gelsvą.

Andziulaitis tuoj atkreipė
ant savęs atydą valdzios ir ta-
po perkeltas į mozurus. Jam
išzvaziuojant, Macziui pasisekė
gaut vietą valsčiaus rasztinin-
ko Augsztojoj Panemunėj, į
kur jis tuojaus ir persikėlė.
Vieta rasztininko yra labai
mažai pamokama, o darbo yra
labai daug. Bet Macziui ji
patiko. Jis kasdien turėjo
reikalus su žmonėmis ir malo-
neiėjo jiems į pagelbą. Viso-
kius jų reikalus pildė kuono-
tikriausiai, davinėjo rodas vi-
sokuose reikaluose, ir reikia
pridėti, už tai neėmė pinigų.
O tas yra nepaprastas dalykas

musų valstiečių rasztinyčiose, kur rasztininkas gauna nuo 100 iki 180 rublių ant metų. Iszgyventi už tuos pinigus, ypacz žmogui su seimyna, yra labai sunku, ir jis prasimano visokius pragumus, kad tik iszvilioti pinigus. Žmonės su tuom apsipratę ir nesipriesina, nors kartais skaudžiai guodžiasi. Maczys buvo visai ypatingu rasztininku ir žmonės jį labai mylėjo. Viens tik vargino Maczį — susipratimas, jog mažai ką gali padaryti prie to surėdymo, kuris vieszpatauja Maskolijoje. Visi dalykai atliekami ant popieros, urėdiniukas savystovumo jokio netur, pildymu savo urėdo jis negal atneszti naudos žmonėms. Vienog pildyme urėdizskų formų, raszyme begalinių popierių „jeinauczių ir iszseinanczių“ jis buvo labai stropus. Savo stropumu ir gabumu jis atkreipė ant savęs atydą Vikaviszkie pavieto virszininko ir tapo pakviestas į Virbalį už burmistrą. Alga czion teipogi maža, bet ta vieta dėl žmogaus mėgstanczio kyszius galėtų tapti aukso obuolin, kadangi Virbalis randasi netoli Prusų rubežians ir galima daryti visokius geszefetus. Dėl Maczio gi ji buvo visiszkaiz pragaisztinga. Kaipogalva miesto, jis turėjo vesti pažintį su visokiais urėdininkais, buti jų draugystėje. Jis matė aplink savę vieszpatavimą žveriszskų palinkimų, tuzczzių sznekų, liežuvių ir kazyrų. Visi augsztesni jausmai ir platesnės pažiuros rado iszjuokimą, pasitycziojimą. Jis turėjo paslėpti savo jausmus ir pažiuras, kad neiszstatyti jas ant paniekinimo ir tik isztrukęs kada nekada nuo raszymo popierių ir draugystės, atsiduodavo poezijaj — ta dovana už laikę, kuriz jį liuosą nuo tų purvų, kuriais teip pripildytas buvo aplinkinis gyvenimas. Nesutikimas tarpe jo geismų, idealų ir tų aplinkybių vis augo ir augo ir ant galo pavirto

į nuolatinį kentėjimą be paliovos. Jis slėpėsi su savo skausmu, niekam jo nerodė. „Tame man padėjo — raszo jisai — mauo nervai, jug asz jeis tik ir gyvenau. Žinoma jog toks gyvenimas įkvepia neapykantą visokių formų, kaip gyvenimo, teip ir tarnystos; prieszingai, net smagu esti isz jų pasityczioti“. Ironija — tai buvo jo vienatinis ginklas prieszai tą draugystę ir nevienas atjautė ją gana skaudžiai. 1895 metuose, žandarai darydami kratą pas Dr. V. Kudirką Szakiuose užtiko didelę sansiuvą Maczio eilių ir vertimą prof. Ivanikovo „Poliszka ekonomija“. Ant laimės dar tada persekiojimas lietuviszkų rasztų nebuvo toks biaurus, kaip szįdien. Žandarų virszininkas, kuris tuomet buvo Senapilėje, geriaus mėgo gaudyti žuvis, nē lietuvius. Jis suvis nemėgdavo užsiinti tokiais reikalais ir dėl kiekvieno dalyko nekėlė trukzmo. Visos eilės Maczio atsidurė archive Departamento Policijos Peterburge, bet Maczį nejudino. Dar daug praeis laiko pakol jos bus iszgaautos isz to archivo ir paleistos į žmones. Buvo ir kitas panaaszus atsitikimas jo gyvenime. Virszininkas parsikvietė jį į Vilkaviszkę už sekretorių. 1898 metuose policija darė kratą pavietinį mokintoją ir pavieto virszininkas pats užtiko skundą ant savęs, raszytą ranka Maczio — savo sekretoriaus. Tas jį labai nesmagiai užgavo. Vienog ir szizame žygyje virszininkas nekėlė trukzmo ir Maczys dar apie porą metų iszbuvo Vilkaviszkyje. Visas tas gyvenimas jam teip nubodo, jog jis ant galo nusprendė trauktis į uzrubežį, idant iszsiluosuoti isz tų nelemų aplinkybių. Pabuvo apie pusę metų Prusų Lietuvoje, kur rėdė laikrasztį „Saulėteką“, iszleidžiamą Jankaus Bitenuose, jis gavo užkvietimą atvykti į

Ameriką ir tapti redaktorium „Vienybės Lietuviniukų“. Tarp naujų žmonių, naujoje szalyje jis dar tikejosi atsikratyti nuo savo nuolatinio kentėjimo ir atgaut spēkas jaunystės. Sztai kokios mislys ir atminimai sklaidė po jo galvą per tą kelionę:

Ant denio sav vienas priesz rustų likimą
Aez ryman euepanstas skandzių atminimą.
Kur szirdį prapuldžian? katp protas apsilpo?
Kam svieto moningū nesaugojaus kilpų?

Marių bangos tuomtarpu atsidaužė viena į kitą. Iaszas papuolė į akį kelianninko ir susimuszė su aszara, kuri riedėjo per skruostus.

Laszels tas Nemunan rasz nuelydo
Nuo veldo lietuviu kentėjimo pilno
Ir manę lydėti per jures atklydo
Į gyvastį naują, į darbą pravilnų.

Į Ameriką atvyko svargės, su sunaikinta sveikata. Czion jis rado liuosybę gyvenimo, žmones neprispaustus teip, kaip Lietuvoje. Jo geismas buvo iszsvengti partijiszkumo; jam rodėsi, jog lietuviai turi turėti vieną lietuviszką tautiszką partiją. Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje seimas Wilkes-Barre'j 1901 metuose iszsklaidė jo tokią svajonę. Jis pamatė tokį prieszgyaumą partijų, kckių nē tikėtis negalima buvo. Parsiėjo pamesti ir mislį apie tokią vienybę, apie kurią jis pirmiaus svajojo.

Nerado jis ramumo ir Amerikoje. Pagyvenęs ilgiaus jis pamatė daug negerų pusių szio gyvenimo. Po pavirszutine gražia iszveizda vietinių žmonių, jis matė daug grobių palinkimų ir isztvirkimo; po blizguoziais szios kulturos ir kapitalų, jis matė vargą, kuris spaudžia žmogų darbininką. Jo szirdis jautriai atsiliepė ant sopulių kitų žmonių, o svagumo, kuris palinksmintų szirdį, duotų jai pasilį, jis nerado svetimoje szalyje. Budamas redaktorium „Vienybės Lietuviniukų“, jis nebuvo partijiszku, jis neužpuldinėjo ant žmogaus už tai tik, jog jis laikėsi kitokių pažiurų, bet visokia neteisybė, prispaudimas rado atbalsį jo szirdyje.

1902 metai buvo metais vargo Pensylvanijos kalnakasių. Jis visas savo pajiegas paszventė tam straikui. Rasztu ir zodžiu jis ragino žmones laikytis drucziai, nepasiduoti kapitalui, kol nebus iszpildyti darbininkų reikalavimai.

Sveikata tuom tarpuėjo silpnyn ir silpnyn. Paskutinę pusę metų jis, galima pasakyt, nuolat geso. O kentėjimas nē kiek nesimazino. Jis laukė mirties, trozsko jos. Ji jam neiszrodė baidyklą, kurios žmonės bijosi, kaip savo didžiausio neprieteliaus. Dėl jo mirtis buvo tai sužiedotinė, kuri jei ne suteikia laimę, tai bent ramuną.

Regiu sztai dvejetą karvelių
Kaip jie mieluojasi karsztai;
Ir szirdį spaučžia, kas vargdianį
Apglobs nors kartą szirdingai?
Paguodos szirdžiai jau nejiszkaui,
Jos balsas czion n'atvyks meilus,
Nereik man svieto meilės — smertis
Vien sužiedotinė man bus.

Ant galo tas nuolatinis kentėjimas pasibaigė. 15 dieną gruozdio jis ramiai užmigo ant amžių. Kunas jo tapo sudegintas Fresh Pond krematorijoje, Brooklyne.

Jis numirė, bet jo dvasė liko gyva tarp mus. Jis paliko mums balsą savo skaustanczios szirdies, kuris budis žmonėse geresnius jausmus, ragins juos prie darbo prakiluaus.

Apart paminėtų augszcziaus rasztų, jo straipsniai ir eilės buvo talpinamos „Auszroje“, „Lietuviszkam Balse“, „Varpe“, „Szviesoje“, „Naujoj Galdynėje“, „Kurėjuje“, „Tėvynėje“, „Ateitėje“, „Saulėtekoje“, „Vienybėje“ ir kituose. Slaptavardžiai Jono Maczio buvo „Kėksztas“, „Jonas Nėbylys“, „J. Kardielius“. Daugelis jo eilių yra atspaudinta be jokio slaptavardžio, kurias vienog isz turinio galima atspėti, kad tai jo plunksnos darbas. Keliolika eilių yra „Lietuviszkose Dainose“ 1893 m. iszleistose ir „Pirmyn“ 1902.

Visa jo poezija, eilės, ateitėje bus surinktos ir iszleistos atszyrioje knygoje.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Stovis kasos

Susiv. L. A.

Kuopa Įmokėjo:	
2 Forest City, Pa.	9,50
4 Lost Creek, Pa.	30,50
5 Plymouth, Pa. Val.	15,50
6 Plymouth, Pa. Dank.	34,00
9 Traverse City, Mich.	5,50
13 Minersville, Pa.	1,00
17 Brockett, Mass.	5,00
19 Toluca, Ill.	11,00
20 Union Cty, Conn.	4,00
23 Shenandoah, Pa.	42,50
24 Glen Lyon Wanamie, Pa.	32,00
25 Hastings, Pa.	12,00
26 New Britain, Conn.	5,00
29 Westville, Ill.	13,50
31 Mahanoy City, Pa.	6,50
32 S. Boston, Mass. Traid.	1,00
39 Gilberton, Pa.	9,50
49 Meriden, Conn.	8,50
50 Jersey City, N. J.	3,00
56 Foxcroft, Me.	6,00
58 Hudson, Mass.	19,50
59 Shelton, Conn.	10,50
60 Grand Rapids, Mich.	5,00
66 Ansonia, Conn. (nauja)	23,50
67 Luzerne, Pa. (nauja)	13,00
J.E. Gediminas, Bridgeton,	2,00
J. Trijonis, Waukegan, Ill.	2,00
Buvo	\$4,516,56

Viso \$4,847,56

Centų ant tautiszkų reikalų susidėjo \$50,15 ką pagarsinsime Atskaitoje No 4.

Kasier. T. Pauksztis.

Ne savo vietoj.

Maskolizkai parasė Ivanovicz.

(Tasa.)

Teisybė pyko ant savo sesers, jog ta szelpė tokią aį gavystę, tvirtindama, jog ji yra reikalinga dėl szios szeimynos. Dabar, kada nebuvo sesers, Teisybė užsimanė isznaikinti melą.

— Duszele, Maryte, asz sziaudien turiu vaziuot ant ypatingo susirinkimo mūsų drangystės, — sakė jisai, pasiryžęs praleist vakarą pas savo numylėtą.

— Brangus Petrutė, retai tu

buni su manim — tarė pati džiaugdamosi, kaip smagiai praleis laiką su savo Juozuku.

Juodu nė nepatėmyjo, kaip įėjo Teisybė ir pakuszdėjo jiems:

— Kalbėkit teisybę.

Vienog biaurus yra daiktas apgaudinėt paczią, pamislyjo sav Petras ir pajautė didį norą iszpažint jai viską atvira.

— Duszele, Maryte, — pradėjo jisai pagal seną paprotį ir sustojo. . . . — ne, szitie žodžiai melagingi, jeis negalima pradėt teisybę. Žmona, asz didei prasikaltau priesz tavę. Dovanok man. Asz tavę vedžiau dėl tavo pasogos. Mažta. Asz tolydžio tavę apgaudinėjau ir dabar asz rengiausi vaziuot ne ant susirinkimo, bet pas vieną moteriszkę.

Marytė apsiliejo aszaroms ir suriko:

— O! Vieszpatie! ir asz mylėjau szitą nevidoną.

Bet tuojaus pradėjo juoktis.

— Mylėjau! Kokia kvailysta, kokia melagystė. . . . Asz tavę niekad nemylėjau. Asz tekėjau už tavęs tik delto, kad iszsigelbėt nuo savo tėvo. Ir asz senei tavę apgaudinėju. Sziaudien tu butum vaziaavęs ant susirinkimo, o asz pas jį.

— Tai sziteip! — suriko vyras — tu iszdrijsai suterszt mano gerą vardą. Laukau isz czia.

— Asz nė vieną minutą ne noriu but su tokiu niekszn, kaip tu.

Bet atsiminusi, jog tėvas jos nepriims, o užsilaikyt netur isz ko, ji gailėi apsverkė ir apalpo.

Teisybė pribėgo prie jos atsegt krutinę. Vyras persigando, pamatęs liudininkę naminio nesutikimo.

— Ko tav czia reik? kas tu per viena? — suriko perszirdęs.

— Asz Teisybė, — atsakė ramiai mergina.

— Teisybė, tu matai, kas per tavę atsitiko, eik sav isz

czia.

— Tai jus iszvarot mane. . . .

— Jei tav nepatinka mandagus žodžiai, tai asz tav szacziai pasakysiu: eik po velnių! tu mums gyvenimą suardei!

Nuliudus mergina iszėjo ant gatvės. Jau buvo sutemusi. Žmonės vaiksztinėjo po gatvę.

Uzziurėtojas knygy vietinės bankos, kurios szarniai dar nebuvo kaltinami už vagystę, patėmyjo Teisybę.

— Puiki moteriszkę, — pamislyjo sav ir tarė: — Pavelykit man susipažint su jumis.

— O tazciaus ne visi nuo manęs szalinasi, — pamislyjo Teisybė ir atsakė linksmai: — labai malonu. . . tik gal ir tamista nenorėsi pažint mane, kada dažinosi mano vardą.

— Tokios dailios ypotos ir vardas turi but gražus, bet jei jis butų ir kaszin koks, tai man vis vien.

— Mano vardas Teisybė.

— Tai gi mat, koks puikus vardas. Ir teip. . . mes susipažinom. Asz eisiu tolyn. — Gražioji Teisybe, gal palydėtum mane?

— Mielai, jei tamista myli Teisybę.

— O! asz jus myliu isz visos szirdies, — tarė jis negraziai nusiszypsojęs ir staiga pajuto neiszpaskytą troszkinę Teisybės. Jis atsiminė vieną atsitikimą savo gyvenimo.

Keli metai atgal jis su pagalba visokių suktybių pavogė isz bankos 5000 rublių. Tos sumos pasigedo, suvedant metinę atskaitą, bet jokiū būdu negalėjo atrasti kaltininko. Ant knygy užveizėtojo nieks nė nepamislyjo. Jį visi laikė už teisingiausią žmogų.

Dabar nė isz szio nė isz to jam pasidarė gėda, kad jis teip pasielgė. Kuo tolyn jisėjo su Teisybe, tuo labyu kaukino jį graužimas sąžinės ir geismas iszpažinimo teisybės. Jis jau užmirszo, kokias turėjo mislis, kada susipažino su mergina ir geidė tik vieno: pasakyt sav

pacziam visą teisybę.

— Dovanokit man, asz norėjau susipažint su jumis dėl pikty pageidimų, bet jus užmokėjot už pikty geru. Jus įkvėpėt man norą gyvent pagal teisybę. Asz busiu laimingas, jeigu jus aplankysit mane ryt isz ryto. Asz gyvenu szitam name. O tuomsyk sudiev. Asz turiu tuojaus pasakyt teisybę, nėra kiteip manę sąžinė užkankius.

Jis nuvaziavo pas bankos prezidentą. Ten ruoszėsi loszt vintą; stalas jau buvo prirengtas. Szeimyninkas ir du bankos szarniai rukė cigarus rasztinyczioj ir gerė vyną.

— O! sztai ir ketvirtas — nužduigo prezidentas pasitikdamas svezcią.

— Ne loszt asz atėjau — atsakė uzzurėtojas. — Asz atvaziavau ne į svezcius. Asz turiu pasakyt teisybę. Ar atsimenat, kaip isz bankos prapuolė penki tukstanziai rublių? Asz juos nuglemžiau. Dalykas buvo gerai paslėptas — pasakoj toliaus — bet nuo szios dienos asz daviau sav žodį gyvent pagal teisybę ir užtai iszpažinau jums mano nusidėjimą.

— Negirdėtas atsitikimas — tarė ant galo prezidentas. — Pasėdėkit czionai. Mes pasznekesim.

— Visi tris nuėjo į prezidento kambarij.

— Vyrai, — tarė prezidentas, — man rodos neušimoka kelt truckszmą. Knygy vedėjas senei pas mus tarnauja. Jis, matyt, jau czia sąžinės graužimą. Dovanokim jam. Jo prisipažinimas parodo, jog jis antru syk to nedasileis.

— Pinigai ne kaszin koki. Gandas neis bankui ant naudos — tarė jaunas szarnys.

— Žinoma, mes jį neatiduosim po sudu, — tarė plikas senis — bet palikt jį prie urėdo negalima. Jis pats mums pasakė, jog gyvęs pagal teisybę. Jei jis pats savęs nepasigailėjo dėl teisybės, tai juo la

bias netylės, kada dalykas lytėsis kitų. Musų darbas reikalauja tulo bukumo, vikrumo, vienu žodžiu melo. . . . Ir kas iš to viso gal išzeiti. Daleiskim, jam ateis į galvą apaszyt laikraszcziuose teisybę apie musų bankos veikimus. Jei jis pasilikis ant vietos, gali nukentėt bankos reikalai.

— Tegul jis paduoda praszymą paliuosavimui dėlei naminių dalykų.

— Teip, palikt jį negalima — pritarė prezidentas ir jaunasis sąnarys.

— Teip asz jam irpranesiutarė prezidentas ir išžėjo į kitą kambarį, kur kaltininkas laukė savo likimo.

— Dėl jus ilgos tarnystos banke mes nusprendėm tą dalyką perduot užmiršimui, bet tarnaut mus banke jums toliaus neiszpuola. Paduokit praszymą paliuosavimui.

— Gerai—atsakė urėdininkas drebancziu balsu.

Prezidentas, nepadavęs jam nė rankos, sugrįžo į savo kambarį, o jis su szirdies skaudėjimu išžėjo ant gatvės.

— Ką asz padariau—mislų savo—sutersziau szlovę szejmynos ir netekau vietos.

Jis nuvažiavo namon keikdamas tą minutą, kada susitiko su Teisybe.

O Teisybė tuotarpu susitiko su Mare Petriene, meiliausia moteriszke mus miestelio. Petrienei patiko gražus merginos veidas ir budama drąsi ji tuoj užsznekino ją.

— Pavelykit susipažint su jumis.

— Mielai — atsakė Teisybė.

— Jus turbūt atvažiavę išz kitur. Czia nēr tokios gražios merginos.

— Asz Teisybė.

— Ach! kaip man miela jus pažint.

Petrienei atėjo į galvą puiki mislis: pakviest Teisybę pasavę ant vakarynų.—Ji pakels truckszmą — pamislų savo Petrienei.

— Sziaudien panedėlis, sziaudien pas mus pasilinksminimas. Prisirinks daug žmonių, gerų žmonių. Man but malo nu, kad ir jus ateitumėt.

— Ateisiu. Kur jus gyvenat?

Petriene padėkavojo merginai ir nuvažiavo namon.

— Klausyk, Jurgi, — tarė ji savo vyrui. — Sziaudien ant vakarynų nebus nuobodu. Mes turėsim tokį pasilinksminimą, kad Vlasienė trucks isz piktumo. Pas mus bus nepaprasta ypata.

— Turbut pagavai vėl kokią giesmininkę be balso, kuri staugs visą vakarą.

— Tai bus ypata, kokios dar nebuvo nė ant vieny vakarynų. Tu niekaip neatmintum.

— Na-gi kas toks? Sakyk greicziaus?

— Pas mus Teisybė.

— Teisybė? Tai isztikro originaliszikai. Tik ar žinai ką? Asz bijau, kad nebut skandalo.

— Ką tu kalbi, koks ten gal but skandalas!

— O kaip ji pradės kalbėt teisybę mus svezciam. Gali suprast, kas išz to iszeitų.

— E, kur-gi. . . Ji labai mandagi mergina. Ji daro ispuđį gerai iszaugintos ypatos.

— Tu mislyji, jog Teisybė teip iszauginta, kad nekalbės teisybės. Bet tada jau nebutų Teisybė. Dievazi, bus skandalas.

— Vai, Jurgi, tu nori man vakarą pagadint. Nepriesztarauk, susimildamas. Pamatysi, kaip viskas eis gerai. Tu nieko neturi priesz szitą viesznia? Sakyk greicziaus. Asz noriu, kad ir tu man pritaratum.

— Na, jau, kad tu pakvieteit, tai man lieka tik pritarat.

— Labai gerai. Ar žinai ką? Asz jos papraszysiu pasakyt kelis zodžius apie teisybę abelnai. Tai bus puiku. Ji turi gražų balsą. O kokia ji graži! Pats pamatysi. Žiurek tik nesisukyk perdaug apie ją. A, jau ten viens skambina teip

anksti.

(Bus dar.)

Aukos kankintiniams.

Isz Pittston, Pa.

J. Samuolis	-50
P. Gutauckas	-50
A. Miliauckas	-50
J. Damijonaitis	-25
V. Gradeckas	-25
B. Szerksznis	-25
V. Pukas	-25
A. Blazonis	-25
S. Szlekis	-25
M. Markevyczia	-25
F. Vilionis	-25
J. Tarutis	-25
A. Smelstorius	-25
J. Szlekis	-25
J. Pauksztis	-25
J. Kunauckas	-25
J. Pilkionis	-25
M. Trakimas	-25
K. Didziunas	-25
J. Senkus	-25
V. Radzvila	-25
J. Miliauckas	-25
A. Szalaszevyczia	-20
L. Szeporaitis	-20
L. Balczinnas	-20
M. Jonuskutis	-15
O. Kilegevyczienė	-15
A. Revuta	-15
A. Markauckas	-25
A. Lesajus	-15
V. Samuolis	-10
M. Sinkevyczia	-10
J. Marczulionis	-10
S. Petraszka	-10
J. Gramas	-10
V. Skrandzius	-10
V. Novika	-10
S. Skrandzius	-10
J. Janulaitis	-10
J. Pilkionis	-10
F. Szedvydis	-10
J. Ženaitis	-10
J. Andriuszis	-15
M. Kodaras	-20
J. Azukas	-25
E. Arlauckiute	-25
J. Gramas	-15
J. Puselauckas	-50
J. Petkevyczia	-25
A. Stenkevyczia	-25
A. Kasziuba	-15
A. Valiukas	-50

M. Katkauckas	-25
F. Katkauckas	-25
A. Valaicziute	-25
A. Laukis	-25
W. Pauksztis	1,00
A. Spudis	-25
K. Klimienė	-50
M. Matussevyczia	-15
M. Jarmala	-25
F. Matussevycziute	-10
K. Samuolis	-50
M. Toluba	-25
S. Kunauckas	-10
K. Kunauckienė	-25
A. Radzevyczia	-25
K. Bieliauckas	-10
S. Valatka	-10
J. Kunauckas	-10
M. Valatkienė	-10
M. Lietuvnikienė	-25
J. Lietuvnikas	-10
A. Kizis	-25
M. Kunauckas	-25
A. Szalczius	-10
A. V. Tepler	-25
J. Jeszmanta	-11
J. Jakulevyczia	-50
J. Bulevyczius	-25
V. Žukauckas	-10
F. Janeczukas	-10
V. Miliauckas	-10
J. Sztreitas	-25
T. Sakalauckas	-10
P. Pecziulionis	-10
J. Kazlauckas	-10
V. Trakimas	-25
Fr. Gilienė	-15
K. Gilis	-10
M. Gusas	-25
F. Czernauckas	-25
M. Gramas	-25
V. Bielskus	-25
J. Sabestinas	-25
U. Valaicziute	-22
M. Tolubienė	-15
M. Valaitis	-25
A. Janulis	-25
V. Petkevyczia	-10
Scranton, Pa.	
J. Klembovskis,	-25
Lietuvių aukos nuo susirikimo 1 kuopos S. L. A. isz Edwardsville, Pa.	\$5,77
Sykiu	\$28,3

Aukos mokslaeiviams.

Scranton, Pa.	
J. Klembovskis	-25

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Prisižiuurint iš laikrasraščių galima užtėmyti išbudimą lietuvių dvasios ir augimą visokiame susipratime, beveik visuose lietuvių apgyventuose svieto krasztuose. Ateitėje galima tikėtis, jog skaitlius atbundančių pasidaugins ir susipratimas tautiškas ir darbininkškas augs, tada bus galima daug ką geresnio nuveikti. Taigi ir mes Forest City'ės lietuviai susirinkę sutvėrėm Tėvynės Myl. Draugystės kuopą, prie kurios prisirasė 10 sąnarių, visi užsimokėdami po 60 centų. Ateitėje tikimės, jog prisirasys ir daugiau, o tokiu būdu bus galima praplatinginti apszvietimą per T. M. Drtės išleidžiamas mokslškas knygas.

Taigi mieli broliai pratinkimės prie skaitymo, o skaitymas atnesz szinteriopą naudą už teip menką mokesį. Tik per apszvietimą išnyks visokia negerovė iš žmonijos tarpų.

J. J. J.

Kasos stovis.

I p l a u k i m a i :

Pagal „Vienybės“ num. 50
1902 m. nuo lapkričio mėnesio likosi \$248,92
J. Slitskis, Baldwinsville,
Mass. 60
J. Medelis, S. Chicago, Ill.
už Raulynaiczio tikietus 50
S. Bakanas, Meriden, Conn. 60
Viso \$250,62
Laiszkams markės 10
Lieka kasoje \$250,52

A. Olszevskis.

Asz nė neuztėmyjau kaip pasibaigė rinkimai T. M. D. virszininkų ir kas liko kasiešiumi. Jeigu dar tas galutinai neuzbaigtas, melszčiau praginti kuopas, kad galutinai jį užbaigtų, nes asz malonėčiau nuo tos tarnystės pasiliuosuoti, nes turiu per daug visokių reikalų ir ne išgalū visus atlikti. Labai malonėčiau nuo didumos privatiszkų darbų atsiskyti.

A. Olszevskis.

Kainas.

Misterija
Byron'o parašyta;
vertė Dr. V. Kudirka.

(Tąsa.)

Liucipierius.

Tai jug mirtis

Neturi formos, nors naikina viską,
Kas matoma ant žemės.

Kainas.

Aš tariau,

Mirtis turbut toks gyvas sutvėrimas,
Nes kaip galėtų piktą kam daryt?

Liucipierius.

Naikintojau paklauski!

Kainas.

Ko?

Liucipierius.

Jus Dievo,

Sutvertojau, kuris naikina tai,
Ką pats sutvėrė.

Kainas.

To aš nežinojau,

Tik numaniau, kaip emė pasakot
Man apie mirtį. Kas ji tokia butų,
Aš nežinau, tiktai vis prieš mane
Baisus paveikslas jos, tarytum, stovi.
Nesykj tamsią naktį bėgau aš
Kur į laukus ir, kaip pas rojaus sieną
Žaibavo šviesus angėlių kardai,
Žiūrėjau atsidėjęs į šėšėlj

Ir laukiau, vis drebėdamas, kad štai
Išvysiu tą, kuri visus teip baido.
Mirtis vienok nepasirodė. Aš
Akis kreipiau nuo pragašišto rojaus
Augštyrį į žibančias dangaus žvaigždes.
Ar ir dangus nuo tos mirties žiti tur?

Liucipierius.

Gal but, bet jus ir jus vaikų vaiku
Tikrai kad pragyves.

Kainas.

Tikrai? Koks džiaugsmas!...

Aš pats nejudinčiau žvaigždžių visai—
Jos teip maloniai žiba. . . . Bet mirtis ta!
Aš numaniau, jaučiu, kad ji baisi,
Bet nuo baisi, aš negaliu suprasti.
Mirtis visiems pa kirta mums—ir tiems,
Kur prasikalto ir neprasikalto—
Kaipo koks piktas daiktas. Kasgi čia
Vienok yr pikto?

Liucipierius.

Tai, kad jus į dulkes

Visi pavirs'te.

Kainas.

Ir aš tada

Pažįsiu mirtį?

Liucipierius.

Pats jos nepažindams,

Aš negaliu tau atsakyt.

Kainas.

Nėra

Da pikto, jei pavirsime į dulkes.
Aš visada norėčiau dulke but!

Liucipierius.

Koks prastas noras! Tavo tėvas vis gi
Kur kas daugiau norėjo: pažinties
Jis troško.

Kainas.

Bet ne gyvasties. Delko jis
Nuo medžio gyvasties neskynė?

Liucipierius.

Ji

Supainiojo.

Kainas.

O! kaip jis apsiriko!

Pirma reikėj nuo medžio gyvasties
Nuskinti vaisių. Vėl tiesa, išpradžių
Neparagavęs vaisiaus pažinties,
Jis apie mirtį nieko nežinojo.
Aš pats jos nepažįstu, bet bijau,
Kad ir visai nesuprantu tos baimės.

Liucipierius.

O aš, žinodams viską, nebijau.
Sapraszk tik tu, ką gali pažinimas!

Kainas.

Ar mano but m kintoju gali?

Liucipierius.

Galiu, tik. . . .

Kainas.

Ką?

Liucipierius.

Man garbę atiduoki,

Kaip savo Viešpačiui.

Kainas.

Jug tu ne Dievs,

Kurį papratęs garbint mano tėvas?

Liucipierius.

Ne Dievas.

Kainas.

Ir nepanašus į Jį?

Liucipierius.

Nepanašus ir aš visai nenoriu
But panašus. Augštesnis but už Jį,
Arba žemesnis aš norėčiau. Buti
Tarnu Jo, ar galybės Jo bendru
Nenoriu. Aš toli nuo Jo laikausi.
Aš pats esmi galingas. Garbina
Mane ne vienas sutvėrimas, o tokių
Toliaus bus da daugiau. Buk tu tarp jų!

Kainas.

Aš nelenkiau galvos prieš tėvo Dievą,
Nors Abelis vis kalbino mane,
Idant draugesu juo aukas Jam rengčiau,
Tai kaip aš lenksiu galvą prieš tave,

Ne Dievą?

Liucipierius.

Ar nesilenkei prieš Dievą,
Tu niekašos?

Kainas.

Sakau, kad ne! Jug tu
Visažinis, tai kam da manęs klausi?

Liucipierius.

Tai jau yr nusilenkę prieš mane,
Kurie nesilenkė prieš tavo Dievą.

Kainas.

Nelenksiu kelių nė prieš vieną, ne!

Liucipierius.

Vis tiek. Sutvertojaus nepripažindams,
Mane tu pripažįsti.

Kainas.

Kaip gi tai?

Liucipierius.

Paskiaus patirsi.

Kainas.

Slepinių butybės

Isaiškink man!

Liucipierius.

Eik paskui mane.

Kainas.

Dar

Aš negaliu—turiu eit dirbt. Žadėjau.

Liucipierius.

O ką?

Kainas.

Parinkt šių metų vaisių.

Liucipierius.

Kam?

Kainas.

Aukoms parengt drauge su mano broliu.

Liucipierius.

Jug tu sakei prieš Jį nesilenki?

Kainas.

Na teip, bet manęs Abelis to prašė—

Tai jo, ne mano aukos. Vėl Ada.

Liucipierius.

Ko nutilai staiga?

Kainas.

Sesuo ji mano—

Dvynučiai esava, tapat diena

Užgimę. Jai pradėjus gailiai verkti,

Pasižadėjau. Ašaromis ji

Prie visko gal mane priverst: sutikčiau

Ir kas žin kam duot garbę, kad ir tau.

Liucipierius.

Tai eik dabar tu paskui mane.

Kainas.

Eisiu.

(Atėna Ada.)

Ada.

Tavęs, broliuk, aš jieškau: su tavim
Ramiauš mums pasilsėt ir pasidžiaugti.
Už tave atidirbau aš pati.

Gražiai nusirpę vaisiai—toki šviesus.
Eiva!

Kainas.

Ar gi tu nieko nematai?

Ada.

Matau aš angelą—lyg pirmas kartas?

Gi nori jis pas mus atsilaakyt,

Labai maloniai prašom.

Kainas.

Kaip tau rodos:

I tuos, ką matėm, jis nepanašus.

Ada.

Tai angelai yra dar ir kito'ci?

Vis tiek, mes jį priimsim, kaip visus.

Kainas. (Liucipieriui.)

Ar nori?

Liucipierius.

Tu geriaus buk mano svečias.

Kainas. (Adai.)

Turiu aš eiti paskui jį.

Ada.

O mus

Tai palieki?

Kainas.

Turiu palikt.

Ada.

Ir mane?

Kainas.

Miliausia Ada!

Ada.

Su tavim einu.

Liucipierius.

Negalima.

Ada.

O kas gi tu per vienas,
Kad nori mudu perskirt?

Kainas.

Dievas jis.

Ada.

Iš kur žinai?

Kainas.

Jis teip, kaip Dievas, kalba.

Ada.

Kaip Dievas, teip kalbėjo ir žaltys,
O vis gi pamelavo.

Liucipierius.

Ada, klysti.

Tas medis buvo medis pažinties.

Ada.

Teip, bet tik mūsų amžinai nelaimėi.

Liucipierius.

Gerai, o ta nelaimė, tie vargai

Tai pažinims. Žaltys jus neprigavo:

Teisybę sakė jis, o jug negal

Teisybę but negeras daiktas.

(Toliaus bus.)

Isz visur.

Egipte atrado pirm 2000 metų palaidotą smiltise miestą Oxyrynchos. Surastuose rasktuose apraszoma apie to laiko žmonių stiklo dirbinį, popieros ir visokių audimų. — Tai gi pirm krikščionystės pramonė gana augsztai stovėjusi.

Petropil'e laikraszečių iszleisiojai per maskolizkus naujus metus norėjo pakelti atminimą sukaktuvėms 200 metų iszleidimo pirmojo maskolizko laikraszezio. Policija tą užgynė isz baimės, kad per prakalbą nieks neužpultų ant cenzuros ir nepareikalautų laisvos spaudos, kaip tai kitose szaliose kad yra.

Lenkijoje, Kjelczių gubernijoje, ganyklose kaimo Parchocinie, Stopnik'o paviete, tapo surasta gilumoje žemės versmė kerosino.

Petropilėje atsirado 849 moters, norinczios mokintis daktarystės, isz kurių priimta tik 332.

Serbijos karaliui tapo pavogti tuli dokumentai isz jo rasktinoczios. Paskalos eina, buk Maskolijos užrubežinių reikalų ministeriui lankantės Serbijoje, toji vagytė tydzia tapo parengta.

Vokietijoje tapo pastatyta net 318 paminklų kaizeriui Vilimui I, kurį Bismarkis valdė.

Berlyne, 8 sausio buvo apsergėjimo gyvulių draugystės balius, ant kurio buvo vien isz senų arklių mėsos sutaisyti visoki valgiai. Pirmsėdis laikė prakalbą apie senus arklius, kurie netekę pajiegt bus penimi ir pjaujami ant mėsos. — Pereituose metuose Berlyne papjauta per 30,000 arklių ir suvalgyta.

Barcelonoje, Ispanijoje, sustraiškavo geležinkelio urėdinkai ir darbininkai reikalavdami pakėlimo algų. Straiškieriai daro parodas ir keliose vietose susimuszė su policija.

Cunard laivų linija iš Liverpoolio stato du nauju garlaiviu, kuriuodu turės būti greičiausiai ant svieto, teip, kad į New York'ą atplauks į pusketvirtos paros, nuplaukiant po 26 jurmyles per valandą. Kiekviens iš tų laivų kasztuosęs po \$6,500,000. Busę pabaigti tie laivai api liepos mėn. 1905 m.

Prancuzas Goubet, iszradėjas pavandeninių torpedų, iszėjo isz proto, tapo nugabentas į beprotnamį, kur ir pasimirė.

Romoje pasimirė kardinolas Parocchi, 70 metų amžiaus. Jisai buvo įpėdiniu į popiezius, pasimirus Leonui XIII. Dabar popiezius įpėdiniu tapo paskirtas kardinolas Serafino Vannutelli.

Pagal maskolizskas urėdisz kas žinias, apie Andžan, Turkestane, nuo žemės drebėjimo prazuvo 4,714 žmonių ir 33,112 namų sugriauta tapo.

Keleivių garlaivis „Rotterdam“ pakeliui į Olandiją ant jurių rado jau nuo 4 gruodžio bepluduriuojant tavorinį laivą „Pioneer“, kurio nuluzo stygas ir vėjas jį varinėjo szian ir ten per 14 dienų. Kapitonas to laivo ir jurininkai maitinosi tik žuvimis, ir tai po nedaug. Užtikus juos „Rotterdam'ui“, visi tapo paimti ant to laivo, o „Pioneer“ su medžiais prikrauta uždegė.

Meksikoje, valstijoje Tabaska, buvo žemės drebėjimas su požeminiu griausmu. Gyventojai iszsigandę puolė ant kelių ir prasžė Dievo nukreipti nuo jų tą nelaimę.

Norvegijos zvejai pareikalavo nuo valdzios pagelbos priesz ruinius (marių szunis), kurie jiems apie Fiordon sugaudė tai iszvaikė žuvis. Ruiniai isz Baltjurių atsidanginę.

Žuvedijoje kenczia badą 70,000 gyventojų, kurie gyvena szaurinėje Žuvedijoje, prie Botnizskos užtakos, pas Finlandijos rubežių. Stoka maisto pasidarė dėl menko užderėjimo praėjusioje vasaroje. Gyvuliai teip-gi nukudėjo ir daugelis nugaiszo. Valdžia nusiuntė 1600 vagonų su visokiu maistu.

Du prancuzai paleido su visokioms prietaisoms orlaivį per Saharos pustyne, Aprikoj, esant geram sziauriniam vėjui. Jei tas orlaivis perleks ir gyventojai, kur jis nukris, suteiks jiems žinią, tai antru kartu juodu abu su orlaiviu ketina perlėkti per Saharą.

Londone yra daugybė bedarbių žmonių, kurie pulkais susiję daro demonstracijas ir traukia į tą miesto dalį, kur gyvena milijonieriai. Policija kur gal tai užstoja gatves ir neleidžia nuskarėlių, idant milijonierių tiejie neužgautų jaunių.

Rumunijoje, daugelyje vietų pasirodė vi kai ir daugelį žmonių ir gyvulių sudraskė. Isz Falcea 8 urėdinkai surogėms iszvažiavo į Galamaza, kurių nesulaukus pulkas raitelių iszjojo jieszkoti ir rado tikrai roges su iszszautais revolveriais. Net plėszkes vilkai buvo suėdę.

Per naujus metus buvo vainikavimas ir apgarsinimas Anglijos karaliaus Indijų ciesaoriumi. Tokiai iszkilmei buvo puikiai papuoszta keli Indijoje miestai ir keliami daug didelių puotų, kas kasztavo apie \$6,000,000. Tulų gubernatorių sermėgos parodai kasztavę net po \$75,000. — Kala iszdykė-

liai teip linksminosi, tukstanzciai indų badu mirė ir jiems nieks nė cento nepaskyrė.

Bremen'o garlaivių linijos, laivas „Lahu“ dėlei tirsztumo miglų užplaukė ant seklumos Gibraltaro siaurumoje ir liko klaksoti. Keleivių buvo 500, kurie laukia pripludimo vandens, idant galėtų tolyn keliauti.

Ar jau turi Nauja geografizska Kalendoriu?

Indek in gromatą už 25 ct. stampu ir siusk in „Vienybes“ redakciją, tai gausi.

Pigus įstojimas

ant 9-metinių sukaktuvių Dr. Szv. Juozapo Philadelphia, Pa. baigiasi nedėlioje, 25 d. sausio 1903. Dėko norinti pigiai prisiraszyti prie drangystės, ki 40 metų, atsineszkite Dr. paliudyjimą apie sveikatą, \$1,00 prisiraszymo ir 50 ct. mėnesinės, o busite priimti. Paskutinis pigaus priėmimo susirinkimas bus nedėlioje, 25 sausio, Caledonian salėje, po num. 214 Pine str. Phila. Komitetas.

Susirinkimai.

Sanariai, kaipo ir norinti prisiraszyti prie T.M.D. New York'o kuopos teiksites visi susirinkti nedėlioje, 25 sausio, 1903. į p. P. Draugelio svetainę, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y., 2 val. po piet, nes bus svarstymas daugelio reikalų.

J. Naujokas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo szvogerio Juozapo Verpezinsko isz Girzadų kaimo, Skaudvilės vals., Raseinių pav., Kauno gubern. Amerikoj 5 metai. Kas apie jį zinotų, arba jis pats, teiksisi suteikti mą žinią ant szio adreso:

P. J. Kleiszmit,
Box 43 Riverton, Ill.

\$30 duoda uždarbio!

Kas perka nuo manęs 1,000 visokių gatunkų popierių gromatomams raszyti, iszrenka pelno \$30 parduodamas tuziną po 25 ct., 50 ct. Tukstantis popierių dėl perkanczio \$8,00, o už \$1,00 prisiuncziu sempelių 4 tuzinus popierių visokių ir auksinę plunksną, kurią pripylę atramento daug laiszkų para-zysi. Adresavokite teip:

Mr. Geo. Baronas,
148—23—rd str.
S. S. Pittsburg, Pa.

Dainos! Dainos!

Liecuviszkoms Dainininkų Draugystėms ir abelnai visiems dainininkams iki sziol truko dainų su natoms. Dabar teji stoka yra, pasidaravus p. L. Ereminui, pripildyta, ir kiekvienas gali isz szitų dainų, sudėtų ant 4 balsų, pasinaudoti. 31 daina yra maisztiems balsams (tai yra vyrizskiems ir moterizskiems) o 36 vien vyrizskiems balsams. Viso 67. Knyga atspaudinta labai gražiai ir raudonai spalartyta, su prisuntimu kasztuoja tiktai \$1.00. Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje.

Naujas Žodynas.

Žodynas lietuvizskos ir anglizskos kalbų. Sutaiz Antanas Lalis. Yra tai pirmoji dalis lietuvizskai-anglizsko žodyno. (Antroji dalis anglizskai-lietuvizska yra spaudoje) Yra tai didžiausias ir geriausias žodynas isz visų lyg sziol iszleisų lietuvizskai-anglizskų žodynų. Rasite jame visus lietuvizskus žodžius iszguldytus anglizskoje kalboje ir kiekvienas žodis yra paženklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Dabar jau nebus vargo iszsimokinti gerai anglizskai kalbėti. Knyga turi formatą Geografijos. Kietuose, gražaus melyno audimo apdaruose, ant nugaros iszspausztas sidabr. nėmis litaromis jos titulas. Prekė \$3.00 Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje.

Ar esi nevalnikas dieglio ir skaudėjimo?

Jeigu teip Dr. Glenn's Pease in the Family pavainis labai greitai. Jei tapsi pavainitas nepamirszk vart jima szitu gyduoliu.

Prepared by M. Bevan Plymouth, Pa For sale by M. J. Mras, Steward Swingle and John Zukoski merchants.

Naujas laikrasztis.

Nuo 10 dienos Sausio pradeda iszejdinėti Shenandoah'rij naujas laikrasztis „Darbininkų Viltis“. Prekė ant metų \$1,50. Kiekvienas prisuntęs postal-cart'ę su pareikalavimu gaus pirmus du numeriu ant pažiu-ros už dyką. Rasant prie to naujo laikraszczio reikia szejp adresuoti:

„Darbininkų Viltis“,
Shenandoah, Pa.

Naujas iszradimas!

„Keen-Edge“ geriausiai iszgalanda atszipusę britų dviejose minutose ir padaro p'ona' aszmenis. Senas britvas padaro kaip naujonis ir yra garantuota, kad niekad os neapgans. Ir kam motė 1 po 25 ct. už vieną isz zaladimą britvos, kada szmotello „Keen-Edge“ užteka ant kelių metų. Visi frankai, kurie reikalauja gerų asz- manų, gali būti iszgaladai ant „Keen-Edge“ nuo kurio užlaiko savo asztrumą tris syk ilgiaus, negu galandami kitokiū būdu.

Yra tai daktas, kuris visur turda vietą. Kiekvienas vyras kuris patis sutasi, ba jo neapsieis ir kiekvienaose namuose jis turi rastis, nes yra tarp pigus, kad kiekvienas gal jį už kelis centus nusipiekti ir naudoti. Kasztuoja tikrai 15 ct. Isz- ktrk ezla apgarsinimą ir pridėja už 15 ct mark- kti prisiek, o maš iszsiusime paczu ir apmo- kėsime priautimą.

Atsiųskit: už 2 ct markutę, o mes jums iszsiu- sime iszviską katalogą su paveikslais britvų, rėnų, p'riemų, maszinų, drukavojamų ir t. t. Galite s'ezė tyti daug pinigų pas mus pirkdami. Mes gvar intuojam savo pardavimus. Adresas: POLONIA MERCHANDISE CO. Dep. E. Westfield, Mass.

Didelis iszpardavimas!

dabar eina Boston czeverykų sztorė, dabar iszparduodam czebatas, czeve- rykus szliperius ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1-mo Apriliaus. Neuzmirszkit vietą:

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Lietuviszka karczema

B. Ramanaucko!

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirsz- kit atsilankyti o visados busite už- ganėdinti.

Pardavimas birnio.

Baras ir visos prietaisos ant parda- vimo. Prysakinis ir užpakalinis barai, vejinės pumpos ir katilas, cash registeris, stilas ir kedės ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1 Apriliaus.

ROSENBERG BROS.
125-316 Penn Ave.
Scranton, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban- kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Specialistai Dr. Bassett Medical Institutus padaro di- ziausę pagelba, kur yra žinoma dovanas gydymas dėl vien sargancziū Nervo-organu, slobnumas, kvėpa- vimo, plėvės džiova, ar kitus slobnumus tuo prasidė- jus. užnuodijimą kraujo. Szitas yra pirmas dovanas gelbėjimas szitos inst. tucijos kuri yra už dėta jau nuo 30 metų.

Dr. Bassett gelbėjimas daugelis tapo pagydinta kaip žinoma isz pasekmiu. Insigilina in vyrū ligas ir greitai iszgydo. Szitos gydymas atskirė žmogų nuo viso- kly ligū melancolijos, nemoraliszumo, isz gastingu sapnū, ir visokiū ligū. Dr. Bassett jau iszgydė daugybę žmoniū ir jis gali iszgydyti tave nežiurint, kiek kartų jus apsirikote stgavimą jus vyriszku- mo. Užtikrinami zgydymas ir koznis gaus dovaną gydyma nuo didžiausių specialitū vyriszko- sse. Knygos dovanai dėl praszancziū. Adirouk sziteip:

Dr. Bassett Medical Institute No. 73

Bassett Building, 126 Clark St., Chicago, Ill.

SLOBNO ŽMOGAUS PROGA.

Naujos knygos.

Ožkabilių Dainos, Surinko Dr. J. Basanaviczius. Dviejos knygos, kiekviena - 75c. Lietuviszkos pasakos apie sutveimą pasaulės, Dievą, velnią, aitvarus, kaukus nyksztukus, ragancs, vilkalokus, deives, milžinus, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanaviczius. - 1.50

Viena d'ena be melo - 25c. Vanagai ir toksai sapnas - 5c. Izdų salų - 1.00 Darbininkų Balsas No. 5 - 15c. Lietuviszki krestomatija - 50c. Gegužinė szventė Lietuvoje 1902 - 5c.

Palangos Juzė - 25c. Svieto pabaiga - 10c. Lietuviszkos kalbos gramatika - 40c. Lietuviai Amerikoje - 1.00 Kaip sutaisytas žmogaus kunas - 30c. Vienas isz mūsų tur apsivesti - 10c. Velnias spąstuose - 10c. Gyvenimo vaizdeliai - 15c. Krilovo pasakos - 35c. Graži dainų knygele - 15c. Spėka ir Medega - 1.50 Kur mūsų iszganymas - 25c. Naujas kalendorius 1903 m. - 25c. „Darbininkų Balsas“ num. 6 - 15c. Kas reikia žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui - 15c. Kaip prancuzai už laisvę kariavo - 25c.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knygą (118 pus.); kasztuo- ja 25 centus.

Buk Lietuvys!

Ir reikalauk nuo saliuoninko lie- tuviszka Cigarą. Mes turime viso- kio skyriaus — brangių ir pigių ir siuncziam į visą Ameriką su Union lietuvių darbo lebelių — po aplin- kines lie uvių mus agentai vien tau- tiecziai.

W. Bigelis 8846 Exchange Ave. So. Chicago, Ill.

Jurgis Orininkaitis, 212 First st. Elizabeth, N. J.

Klemencas Senkus 38 James st. Waterbury, Conn.

Pas tuos vyrus ir galima užsteliuoti net per laiszkus mus cigarai.

Naujokas & Co. 334 E. 55 st.
New York, N. Y.

Adomas Mickevyczia.

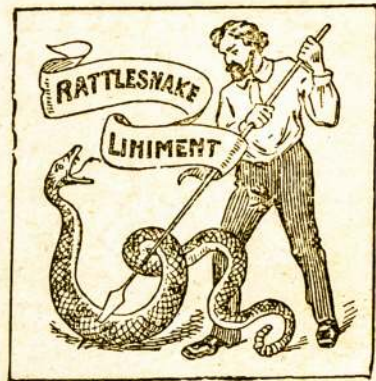
Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skai- tymo). Mickevyczia buvo di- dis poetas ir apgynėjas pris- paustųjų žmonių ir tautų. Pa- žinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,

Pypkių, Briežukų ir loszimui Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszka, len- kiszka ir rusiszka. Paeinu isz Kel- mės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave., i: 816 South str. PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver- tę tavo pinigų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,

Skausma strėnu,

Skausmą kaulų,

Skausmą sprando,

Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietj ir pareikla lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padrbrtas aptie- koje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng- vins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerks EGIUTERRO No 1. prigelbės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie- puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirba isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27, ant svieto gereinės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko- no žinomas, yra vienas geriausiai Aptieko- rium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Tel- po-gi yra dėl kožno žinoma, jog vienas g'ras ap- tiekorius žino ir zenkina daugiau kaip 10 daktarų, nešine pagelboi esirgusios žmonijos. Dėlto- gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dšlpetėt kokia liga, tai tuojuas nusidukite ani rodos pas išj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI

111 Main st. arba Box 1109

PLYMOUTH, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucezio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia drangi v'ką rodą. Jeigu nori linksmai laiką pra- leist ir iszgirist skambinant ant forte- pijano puikias melodijas, tai tik užeik

pas K. Strzelecki.

Didele krautuve IR KARUZIAMA

Kas nori gero taveo gauti ir ska- naus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas Joną Žukaucką Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labai gerų linijų. Taigi perduodu Laivakortes ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didinąjį per 8-9 dienas. Nusiunčiu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užoigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guolone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZONO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZONO TRAJANKA** yra sudėta dabir popierini un baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorninku vis dos reikalaukit Kazono Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus priiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazono Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonk itės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1, tai yra labai geri vaistai moterims p) palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adrisuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Soranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astrainskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.
Kasos globėjai { K. Unika, 943 S. 2nd. str. Philadelphia, Pa.

Uzveisdotoju knygyno-V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

asssekuravojimo NAMU ir visokių DAIGTU ūi agntes

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Lietuviu užeiga, pas S. Arbaczaucką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa

Geriausia lietuviams užeiga isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Pedraugel laikau užkandzius ant atalo per visą dieną. Telpgi perduodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausių prekų. Sinau cziu pinigus į visas svieto dalis. Lietuviai, atke ilavę isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą priimimą.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laiva.

kortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliszką rodą. Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia.** LUZERNE, LUZ. Co. PA.

SPAUSTUVĖ

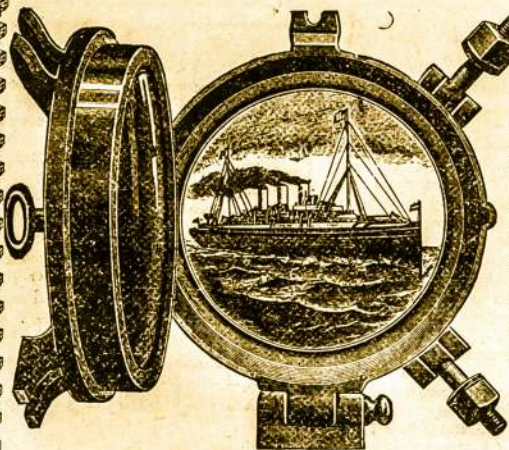
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunčia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siunčiami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowano'a

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko's Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gudočiniems Kunigams ir guodočini. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminetus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

